

MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul XIV — Nr. 437

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Sâmbătă, 22 iunie 2002

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
	HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI
598.	— Hotărâre pentru aprobarea Normelor de aplicare a Legii nr. 345/2002 privind taxa pe valoarea adăugată 1-16

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru aprobarea Normelor de aplicare a Legii nr. 345/2002 privind taxa pe valoarea adăugată

În temeiul prevederilor art. 107 din Constituția României și ale art. 39 din Legea nr. 345/2002 privind taxa pe valoarea adăugată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se aprobă Normele de aplicare a Legii nr. 345/2002 privind taxa pe valoarea adăugată, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 371 din 1 iunie 2002, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:
Ministrul finanțelor publice,
Mihai Nicolae Tănăsescu

București, 13 iunie 2002.
Nr. 598.

ANEXĂ

NORME

de aplicare a Legii nr. 345/2002 privind taxa pe valoarea adăugată

CAPITOLUL I
Sfera de aplicare

SECȚIUNEA 1
Operațiuni impozabile

Art. 1. — (1) Se cuprind în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată operațiunile efectuate în România care îndeplinesc în mod cumulativ condițiile prevăzute

la art. 1 alin. (2) din Legea nr. 345/2002 privind taxa pe valoarea adăugată, denumită în continuare *lege*. În situația în care cel puțin una dintre condițiile respective nu este îndeplinită, operațiunile nu se cuprind în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată. Se cuprind, de asemenea, în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată importurile de bunuri. Operațiunile care se cuprind în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată sunt operațiuni impozabile și sunt supuse regulilor prevăzute prin lege referitoare la taxa pe valoarea adăugată.

(2) Sunt considerate *operațiuni efectuate în România* livrările de bunuri și prestările de servicii pentru care locul livrării, respectiv locul prestării, este considerat a fi în România potrivit art. 6 și 7 din lege.

(3) Operațiunile desfășurate în interiorul zonelor libere, precum și livrările de bunuri și/sau prestările de servicii efectuate din România pentru unități din zonele libere și cele efectuate de unități din zonele libere pentru unități din România sunt considerate operațiuni efectuate în România, fiind supuse regulilor prevăzute de lege privind taxa pe valoarea adăugată.

(4) Pentru a se cuprinde în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată livrările de bunuri și/sau prestările de servicii trebuie să fie efectuate cu plată. Această condiție implică existența unei legături directe între operațiune și contrapartida obținută. Pentru a se determina dacă o operațiune poate fi plasată în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată trebuie ca aceasta să aducă un avantaj clientului și prețul să fie în legătură cu avantajul primit, astfel:

a) condiția referitoare la existența unui avantaj în folosul clientului este îndeplinită atunci când există un angajament al furnizorului sau al prestatorului de a furniza un bun sau un serviciu determinabil unei persoane care asigură finanțarea sau, în absența acestuia, atunci când operațiunea a fost efectuată, să permită să se stabilească un asemenea angajament. Această condiție este compatibilă cu faptul că serviciul a fost colectiv, nu a fost măsurabil cu exactitate sau se înscrie în cadrul unei obligații legale;

b) condiția referitoare la existența unei legături între operațiune și contrapartida obținută este respectată chiar dacă prețul nu reflectă valoarea normală a operațiunii, este achitat sub formă de abonament, servicii sau bunuri, la forma unei sume calificate drept rabat, nu este plătit de către beneficiar, ci de un terț.

Art. 2. — (1) În sensul art. 2 alin. (2) din lege, o activitate economică nu va include vânzarea de către persoanele fizice a locuințelor proprietate personală sau a altor bunuri care sunt folosite de către acestea pentru scopuri personale.

(2) Nu constituie activitate economică, în sensul art. 2 alin. (2) din lege, activitatea de încasare a sumelor convenite bugetelor locale potrivit prevederilor art. 42 din Legea nr. 27/1994 privind impozitele și taxele locale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv ale art. 50 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 36/2002 privind impozitele și taxele locale, începând cu data de 1 ianuarie 2003, efectuată de către persoane impozabile care au ca obiect de activitate administrarea și întreținerea locurilor publice.

(3) În înțelesul prezentelor norme, instituțiile publice, prevăzute la art. 2 alin. (4) din lege, sunt cele definite la art. 1 din Legea nr. 72/1996 privind finanțele publice, cu modificările ulterioare, precum și orice alte instituții și/sau organisme a căror înființare este reglementată prin lege sau hotărâre a Guvernului, iar activitățile prevăzute prin actul normativ de înființare nu pot fi desfășurate și de alți operatori economici.

(4) Instituțiile publice sunt persoane impozabile pentru:

a) activitățile enumerate în anexa la lege;

b) activitățile prevăzute la art. 2 alin. (4) din lege, care conduc la distorsiuni concurențiale în situația în care instituțiile publice nu ar fi tratate ca persoane impozabile pentru aceste operațiuni, chiar dacă sunt efectuate în calitate de autoritate publică. Când aceeași activitate este desfășurată de mai mulți operatori economici, dintre care unii beneficiază de un tratament fiscal preferențial din punct de vedere al taxei pe valoarea adăugată, astfel încât contravaloarea bunurilor livrate și/sau a serviciilor prestate de aceștia nu este grevată de taxa pe valoarea adăugată, față de ceilalți operatori economici care sunt obligați să greveze contravaloarea livrărilor de bunuri și/sau a prestărilor de servicii efectuate cu taxa pe valoarea adăugată, rezultă distorsiuni concurențiale;

c) alte activități efectuate în aceleași condiții legale ca și cele aplicabile operatorilor economici, chiar dacă sunt prestate în calitate de autoritate publică.

(5) Instituțiile publice nu sunt persoane impozabile pentru următoarele activități:

a) vânzarea către persoane fizice a imobilelor sau a părților de imobile, aflate în proprietatea statului, în scop de locuință, date în folosință înainte de introducerea taxei pe valoarea adăugată;

b) închirierea de imobile sau părți ale acestora, aflate în proprietatea statului, în scop de locuință;

c) livrările de bunuri dobândite după data de 1 iulie 1993, pentru care nu au avut drept de deducere a taxei pe valoarea adăugată.

(6) Direcțiile generale ale finanțelor publice nu sunt considerate persoane impozabile pentru valorificarea bunurilor legal confiscate sau intrate în proprietatea privată a statului potrivit legii.

(7) Livrările de bunuri și/sau prestările de servicii efectuate în mod gratuit de organizații fără scop patrimonial nu sunt considerate activități economice.

Art. 3. — În sensul art. 3 din lege se consideră *livrări de bunuri*:

a) vânzarea de bunuri cu plata în rate;

b) trecerea în domeniul public a unor bunuri din patrimoniul persoanelor impozabile, în condițiile prevăzute de legislația referitoare la proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, în schimbul unei despăgubiri;

c) transferul dreptului de proprietate asupra bunurilor prin executare silită, dacă debitorul este înregistrat ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată;

d) orice distribuire de active de către o societate comercială către asociații sau acționarii săi, inclusiv o distribuire de active legate de lichidarea sau de dizolvarea fără lichidare a societății, cu excepția transferului total al activelor și pasivelor prevăzut la art. 3 alin. (6) din lege;

e) bunurile constatate lipsă pe bază de inventariere, atât cele imputabile, cât și cele neimputabile, cu excepția celor prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. b) din prezentele norme;

f) produsele agricole reținute drept plată în natură a prestației efectuate de persoane impozabile înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, care prestează servicii pentru obținerea și/sau prelucrarea produselor agricole, precum și plata în natură a arendei.

Art. 4. — (1) Nu sunt considerate livrări de bunuri în sensul art. 3 din lege:

a) intrările și ieșirile de bunuri constituite în rezerve de mobilizare la persoanele impozabile înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, mandatate în acest scop. Bunurile respective constituie livrare de bunuri la scoaterea din acest regim și la livrarea către alți beneficiari;

b) bunurile distruse ca urmare a unor calamități sau a altor cauze de forță majoră;

c) scoaterea în mod gratuit a unor cantități de produse din rezervele de stat pentru acordarea de ajutoare umanitare externe sau interne.

(2) Bunurile acordate și/sau serviciile prestate în mod gratuit, precum și punerea la dispoziție în mod gratuit de bunuri care fac parte din activele persoanei impozabile, potrivit limitelor și destinațiilor prevăzute de lege, cum sunt acțiunile de sponsorizare, mecenat, protocol și alte acțiuni stabilite prin lege, nu sunt asimilate cu livrările de bunuri și/sau cu prestările de servicii. Încadrarea în plafoanele legale se determină pe baza datelor raportate prin situațiile financiare anuale. Depășirea plafonului constituie operațiune asimilată livrării de bunuri și/sau prestării de servicii, dacă s-a exercitat dreptul de deducere a taxei pe valoarea adăugată corespunzătoare depășirii, respectiv se colectează taxa pe valoarea adăugată. Nu se iau în calcul pentru încadrarea în aceste limite sponsorizările, acțiunile de mecenat sau alte acțiuni prevăzute prin legi, acordate în numerar. Taxa pe valoarea adăugată colectată, aferentă depășirii plafonului, se calculează și se include la rubrica de regularizări din decontul întocmit pentru luna în care persoanele impozabile înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată au depus situațiile financiare anuale, dar nu mai târziu de termenul legal de depunere a acestora.

(3) Preluarea de către persoanele impozabile înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată a unor bunuri din activitatea proprie pentru a fi utilizate în scopul desfășurării activității economice a acestora nu este considerată livrare de bunuri. Aceleași prevederi se aplică și prestărilor de servicii.

Art. 5. — (1) Potrivit prevederilor art. 3 alin. (7) din lege, aportul în natură la capitalul social al unei societăți comerciale, efectuat între două persoane impozabile înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, în situația în care beneficiarul are drept de deducere integral a taxei pe valoarea adăugată, nu constituie livrare de bunuri, dacă taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor respective sau părților lor componente a fost dedusă total ori parțial. Persoana impozabilă care a acordat aportul în natură are drept de deducere a taxei pe valoarea adăugată potrivit prevederilor art. 22 alin. (4) lit. e) din lege.

(2) Aportul în natură la capitalul social acordat de o persoană impozabilă înregistrată ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată, care pentru bunurile respective a exercitat dreptul de deducere total sau parțial, unei persoane impozabile care nu are drept de deducere a taxei pe valoarea adăugată, fie datorită faptului că nu este înregistrată ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată, fie datorită faptului că operațiunile desfășurate de aceasta nu dau drept de deducere, constituie livrare de bunuri. În acest caz beneficiarul va evidenția în patrimoniul său contravaloarea bunului primit, inclusiv taxa pe valoarea adăugată.

(3) Aportul în natură acordat de o persoană impozabilă înregistrată ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată unei persoane impozabile care are drept de deducere parțială a taxei pe valoarea adăugată constituie livrare de bunuri, dacă taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor respective sau părților lor componente a fost dedusă total sau parțial. La persoana impozabilă care a acordat aportul în natură, precum și la beneficiar taxa pe valoarea adăugată aferentă operațiunii respective se înscrie în decontul de taxă pe valoarea adăugată, atât ca taxă colectată, cât și ca taxă deductibilă, fără a avea loc plăți efective între cele două unități în ceea ce privește taxa pe valoarea adăugată.

Art. 6. — Importul de bunuri care se constituie aport în natură la capitalul social al unei societăți comerciale, efectuat de o persoană străină, se cuprinde în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată potrivit prevederilor art. 5 din lege. Persoana impozabilă care primește aportul în natură poate să își exercite dreptul de deducere a taxei pe valoarea adăugată în condițiile legii.

SECȚIUNEA a 2-a

Locul operațiunilor impozabile

Art. 7. — (1) Livrările de bunuri pentru care locul livrării nu este considerat în România nu sunt operațiuni impozabile în România.

(2) Bunurile provenite din străinătate, plasate în regim de import, pentru care locul livrării este considerat a fi în România, sunt operațiuni impozabile în România.

(3) Bunurile provenite din străinătate, plasate în regimuri vamale suspendive, sunt operațiuni impozabile în România numai în situația în care destinația finală a acestora este în România, respectiv dacă sunt plasate în regim de import. Bunurile provenite din străinătate, care se află în regimuri vamale suspendive de perfecționare activă, admitere temporară cu exonerarea totală de la plata drepturilor de import, tranzit vamal, precum și introducerea de mărfuri străine în zonele libere direct din străinătate fără întocmirea de formalități vamale sunt supuse regimurilor de impozitare și regulilor prevăzute în lege și în prezentele norme, cu condiția ca destinația finală a acestora să nu fie în România, respectiv utilizarea și/sau consumul final al acestora să nu fie în România.

Art. 8. — (1) În sensul art. 7 alin. (1) din lege locul prestărilor de servicii este considerat a fi în România, dacă sediul activității economice, sediul stabil sau, în absența acestora, domiciliul ori reședința obișnuită a prestatorului de la care sunt prestate serviciile este amplasată în România, cu excepțiile prevăzute la art. 7 alin. (1) lit. a)–d) din lege.

(2) Pentru operațiunile prevăzute la art. 7 alin. (1) lit. a) din lege locul prestării este situat în țara în care este situat bunul imobil, iar taxa pe valoarea adăugată este datorată de prestator, dacă operațiunile sunt taxabile.

(3) Pentru operațiunile prevăzute la art. 7 alin. (1) lit. b) pct. 1 din lege locul prestării pentru transportul de persoane este situat în țara în care se află locul de plecare a transportului de persoane. Transportul de persoane pentru care punctul de plecare se află în străinătate, iar punctul de sosire se află în România nu este operațiune impozabilă în România, iar persoanele impozabile înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată beneficiază de dreptul de deducere potrivit art. 22 alin. (4) lit. d) din lege. Pentru transportul de marfă sau de persoane al cărui punct de plecare este în România, locul prestării este în România, indiferent dacă locul de sosire se află în România sau în străinătate. Pentru transportul de marfă prevăzut la art. 7 alin. (1) lit. b) pct. 2 din lege locul prestării se află în România, dacă locul de plecare se află în străinătate și locul destinației finale se află în România. Taxa pe valoarea adăugată pentru transporturile al căror loc de prestare este considerat a fi în România se datorează de prestator numai în situația în care operațiunile sunt taxabile.

(4) Pentru operațiunile prevăzute la art. 7 alin. (1) lit. c) din lege locul prestării este situat în țara în care beneficiarul își are stabilit sediul activității sau, în lipsa acestuia, domiciliul stabil al acestuia. Dacă operațiunile sunt taxabile, beneficiarii care au sediul sau domiciliul în România și au contractat cu prestatori din străinătate operațiuni de natura celor prevăzute la art. 7 alin. (1) lit. c) din lege sunt obligați la plata taxei pe valoarea adăugată. Operațiunile prevăzute la art. 7 alin. (1) lit. c) din lege, efectuate de prestatori din România, contractate cu beneficiari din străinătate, nu sunt impozabile în România, iar prestatorii au dreptul de deducere a taxei pe valoarea adăugată potrivit prevederilor art. 22 alin. (4) lit. d) din lege.

(5) Pentru operațiunile prevăzute la art. 7 alin. (1) lit. d) din lege locul prestării se află în țara în care operațiunile respective sunt prestate efectiv, chiar dacă prestatorul nu are stabilit în țara respectivă sediul activității economice sau un sediu stabil de la care sunt prestate serviciile ori, în lipsa unui astfel de sediu, domiciliul sau reședința sa obișnuită. Taxa pe valoarea adăugată este în sarcina prestatorului, dacă operațiunile sunt taxabile, și se datorează în țara în care se situează locul prestării.

(6) Prestările de servicii pentru care locul prestării nu este în România nu sunt operațiuni impozabile în România.

(7) Persoanele străine care nu sunt înregistrate în România ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată și efectuează livrări de bunuri și/sau prestări de servicii pentru care locul livrării, respectiv locul prestării, este considerat a fi în România sunt obligate să desemneze un reprezentant fiscal domiciliat în România. În cazul în care acestea nu își desemnează un reprezentant fiscal în România, beneficiarii operațiunilor respective vor fi obligați să plătească taxa pe valoarea adăugată aferentă operațiunilor respective.

SECȚIUNEA a 3-a

Operațiuni scutite

A. Scutiri în interiorul țării

Art. 9. — (1) Scutirea de taxă pe valoarea adăugată, prevăzută la art. 9 alin. (1) lit. a) din lege, cuprinde spitalizarea, îngrijirile medicale umane și veterinare, inclusiv operațiunile strâns legate de acestea, desfășurate de unități autorizate pentru astfel de activități, indiferent de forma de organizare și de titularul dreptului de proprietate, cum sunt: spitale, sanatorii, centre de diagnostic, centre medicale, centre de sănătate rurale sau urbane, dispensare TBC, cabinete și laboratoare medicale, centre de îngrijire și asistență, centre de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică, alte unități autorizate să desfășoare astfel de activități, precum și cantinele organizate pe lângă aceste unități.

(2) Operațiunile care sunt strâns legate de spitalizare și îngrijirile medicale umane și veterinare includ medicamentele, bandajele și alte bunuri similare care sunt furnizate pacienților la momentul tratamentului, precum și hrana și cazarea acestora în unitățile care asigură spitalizarea și îngrijirile medicale.

(3) Scutirea prevăzută la art. 9 alin. (1) din lege nu se va aplica pentru: furnizarea de medicamente, bandaje și alte bunuri similare, efectuată de către persoane care nu oferă tratament medical, spitalizare sau tratament veterinar, precum farmaciile.

(4) Sunt, de asemenea, scutite, potrivit prevederilor art. 9 alin. (1) lit. a) din lege, serviciile de cazare, masă și tratament prestate cumulativ de către persoane impozabile autorizate care își desfășoară activitatea în stațiuni balneoclimaterice și a căror contravaloare este decontată pe bază de bilete de tratament, precum și serviciile funerare prestate de unitățile sanitare.

Art. 10. — În sensul art. 9 alin. (1) lit. f) din lege se acordă scutire de taxă pe valoarea adăugată pentru prestările de servicii și livrările de bunuri strâns legate de asistența și protecția socială, efectuate de instituțiile publice, instituțiile de interes public sau de alte organisme recunoscute ca având caracter social, cum sunt: căminele de bătrâni și de pensionari, centrele de integrare prin terapie ocupațională, centrele de plasament autorizate să desfășoare activități de asistență socială, căminele pentru elevi și studenți.

Art. 11. — Potrivit art. 9 alin. (1) lit. g) din lege sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată prestările de servicii și livrările de bunuri care sunt strâns legate de protecția copiilor și tinerilor, efectuate de instituțiile publice, instituțiile de interes public sau de alte organisme recunoscute ca având caracter social, cum sunt: centre-pilot pentru tineri cu handicap, case de copii, centre de recuperare și reabilitare pentru minori cu handicap, alte organisme care au ca obiect de activitate asigurarea supravegherii, întreținerii, educării sau petrecerii timpului liber a tinerilor.

Art. 12. — (1) În sensul art. 9 alin. (1) lit. h) din lege sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată prestările de servicii și livrările de bunuri furnizate membrilor lor în interesul lor colectiv, în schimbul unei cotizații fixate conform statutului, de organizații fără scop patrimonial ce au obiective de natură politică, sindicală, patronală, profesională, religioasă, patriotică, filozofică, filantropică sau civică, precum și obiective de

reprezentare a intereselor membrilor lor, în condițiile în care această scutire nu provoacă distorsiuni de concurență.

(2) Cuantumul cotizațiilor este stabilit de organul de conducere abilitat, conform statutului propriu al organizațiilor fără scop patrimonial prevăzute la alin. (1).

(3) Camera de Comerț și Industrie a României și a Municipiului București și camerele de comerț și industrie teritoriale sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată pentru activitățile desfășurate în favoarea membrilor în contul cotizațiilor încasate în baza art. 6 din Decretul-lege nr. 139/1990 privind camerele de comerț și industrie din România.

Art. 13. — Sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată, potrivit art. 9 alin. (1) lit. i) din lege, prestările de servicii ce au strânsă legătură cu practicarea sportului sau a educației fizice, efectuate în beneficiul persoanelor care practică sportul sau educația fizică de către organizații fără scop patrimonial, cum sunt: cluburile sportive, bazele sportive de antrenament, hotelurile și cantinele pentru uzul exclusiv al sportivilor. Nu sunt scutite încasările pentru publicitate, precum și încasările din cedarea drepturilor de transmitere la radio și la televiziune a manifestărilor sportive.

Art. 14. — Sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată, potrivit art. 9 alin. (1) lit. k) din lege, prestările de servicii și livrările de bunuri efectuate de unități ale căror operațiuni sunt scutite, conform art. 9 alin. (1) lit. a), e), f), g), h), i) și j) din lege, cu ocazia manifestărilor destinate să le aducă sprijin financiar și organizate în profilul lor exclusiv, cu condiția ca aceste scutiri să nu producă distorsiuni concurențiale. Astfel de activități pot fi: reprezentații teatrale, coregrafice sau cinematografice, expoziții, concerte, conferințe, cu condiția ca veniturile obținute din aceste activități să servească numai la acoperirea cheltuielilor unităților care le-au organizat.

Art. 15. — Sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată, potrivit art. 9 alin. (1) lit. l) din lege, realizarea, difuzarea și/sau retransmisia programelor de radio și/sau de televiziune, cu excepția celor de publicitate, efectuate de unitățile care produc și/sau difuzează programele audiovizuale, precum și de unitățile care au ca obiect de activitate difuzarea prin cablu a programelor audiovizuale. Lucrările efectuate pentru recepționarea programelor audiovizuale sunt supuse taxei pe valoarea adăugată.

Art. 16. — Este scutită de taxa pe valoarea adăugată, potrivit art. 9 alin. (1) lit. m) din lege, vânzarea de filme sau licențe de filme destinate a fi difuzate la televiziune, cu excepția filmelor sau licențelor de filme care sunt destinate să facă publicitate unui anume produs sau persoane. Prin *film* se înțelege producția artistică, inclusiv suportul material pe care este înregistrat. Reproducerea filmelor și/sau a benzilor video după original, serviciile de prelucrare a filmelor nelegate de difuzarea la televiziune nu sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată.

Art. 17. — Este scutită de taxa pe valoarea adăugată, potrivit art. 9 alin. (1) lit. n) din lege, activitatea de transport al bolnavilor și răniților cu vehicule special amenajate și autorizate în acest sens, efectuată de stațiile de salvare, indiferent de forma de organizare și de titularul dreptului de proprietate, sau de alte unități autorizate de Ministerul Sănătății și Familiei pentru desfășurarea acestei activități.

Art. 18. — Potrivit art. 9 alin. (2) lit. c) pct. 3 din lege sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată operațiunile specifice efectuate de Banca Națională a României, reglementate în mod expres prin Legea nr. 101/1998 privind Statutul Băncii Naționale a României, cu modificările și completările ulterioare. Sunt, de asemenea, scutite operațiunile specifice preluate de la Banca Națională a României de către Societatea Națională de Transfer de Fonduri și Decontări — S.A., pentru care este autorizată de Banca Națională a României.

Art. 19. — Sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată, potrivit art. 9 alin. (2) lit. g) din lege, livrările de bunuri efectuate de unitățile din sistemul penitenciar, în situația în care aceste bunuri sunt realizate în cadrul acestor unități folosindu-se munca deținuților. Sunt, de asemenea, scutite de taxa pe valoarea adăugată prestările de servicii efectuate folosindu-se munca deținuților de către unitățile din sistemul penitenciar.

Art. 20. — Potrivit art. 9 alin. (2) lit. i) din lege sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată încasările din taxele de intrare la castele, muzee, târguri și expoziții, grădini zoologice și botanice, biblioteci, precum și operațiunile care intră în sfera impozitului pe spectacole, reglementate prin Legea nr. 147/1998 privind impozitul pe spectacole. Sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată sumele încasate din vânzarea билетelor și a abonamentelor, pentru care se datorează impozitul pe spectacole de către unitatea de exploatare, precum și sumele repartizate din încasări proprietarilor și difuzorilor de filme, în activitatea de exploatare și de difuzare de filme cinematografice pentru public.

Art. 21. — (1) În sensul art. 9 alin. (2) lit. j) din lege sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată:

a) editarea și/sau tipărirea de: cărți, manuale școlare, dicționare și/sau enciclopedii, cărți ilustrate pentru copii, cărți de desenat pentru copii, albume de pictură, caiete speciale pentru elevi, atlasuri și alte tipăriri care au codul ISBN, inclusiv cele înregistrate pe suport magnetic;

b) vânzarea de: cărți, manuale școlare, dicționare și/sau enciclopedii, cărți ilustrate pentru copii, cărți de desenat pentru copii, albume de pictură, caiete speciale pentru elevi, atlasuri și alte tipăriri care au codul ISBN, inclusiv cele înregistrate pe suport magnetic, indiferent de modul de vânzare, direct sau prin intermediari.

(2) Scutirea de taxă pe valoarea adăugată, prevăzută la alin. (1), nu se aplică veniturilor provenite din publicitate și nici editării, tipării sau vânzării de tipăriri care sunt exclusiv destinate publicității.

Art. 22. — Sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată, potrivit art. 9 alin. (2) lit. k) din lege:

a) livrarea de proteze medicale de orice fel și accesorii ale acestora. *Proteza medicală* reprezintă orice dispozitiv medical care este destinat să fie introdus și să rămână implantat în corpul uman sau într-un orificiu al acestuia, parțial ori total, prin intervenție medicală sau chirurgicală, alte dispozitive medicale utilizate pentru înlocuirea unei părți a corpului uman, precum și orice alte dispozitive care se poartă sau se duc în mână, necesare compensării unei deficiențe ori infirmități. Accesorii ale protezei sunt un

articol care este prevăzut în mod special de către producător pentru a fi utilizat împreună cu proteza medicală;

b) livrarea de produse ortopedice, cum sunt: fotolii rulante și/sau alte vehicule similare pentru invalizi, părți și/sau accesorii de fotolii rulante sau de vehicule similare pentru invalizi, articole și/sau aparate de ortopedie, inclusiv centuri și/sau bandaje medico-chirurgicale și cârje, atele, gutiere și alte articole pentru fracturi, articole și aparate de proteză ortopedice.

Art. 23. — (1) Sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată, potrivit art. 9 alin. (3) și (4) din lege, activitățile persoanelor impozabile cu venituri din operațiuni taxabile declarate sau, după caz, realizate anual, până la plafonul de impozitare prevăzut de lege inclusiv. Persoanele impozabile care la înființare nu au fost înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, deoarece au declarat că realizează venituri anuale sub plafonul de impozitare prevăzut de lege, au obligația să solicite înregistrarea ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată în conformitate cu prevederile legale în vigoare, dacă în cursul unui an fiscal realizează venituri din operațiuni taxabile superioare plafonului de impozitare. După înscrierea ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată persoanele impozabile respective nu mai beneficiază de scutire chiar dacă ulterior realizează venituri inferioare plafonului de impozitare stabilit de lege.

(2) Persoanele impozabile înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, care în anul 2001 au realizat venituri din operațiuni taxabile sub plafonul de 1,5 miliarde lei, pot solicita scoaterea din evidență ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată. De asemenea, pot solicita scoaterea din evidență ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată persoanele impozabile care s-au înregistrat ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată de la 1 ianuarie 2002 până la data intrării în vigoare a prezentei legi, în situația în care nu au realizat venituri din operațiuni taxabile mai mari de 600 milioane lei inclusiv. Persoanele impozabile care solicită scoaterea din evidență trebuie să facă dovada achitării obligației de plată privind taxa pe valoarea adăugată din ultimul decont privind taxa pe valoarea adăugată. Persoanele impozabile care nu îndeplinesc această obligație nu pot beneficia de prevederile art. 9 alin. (3) din lege, respectiv nu pot solicita scoaterea din evidență ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată. Cererea de scoatere din evidență se depune la organul fiscal teritorial până la data de 30 septembrie 2002.

(3) Nu pot solicita scoaterea din evidență ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată persoanele impozabile care au realizat în anul 2001 venituri din operațiuni taxabile sub plafonul de impozitare de 1,5 miliarde lei, dar au realizat venituri din astfel de operațiuni de peste 600 milioane lei de la 1 ianuarie 2002 până la 31 mai 2002.

(4) Persoanele impozabile au obligația de a corecta costurile de achiziție a materialelor prime, materialelor, mărfurilor și altor bunuri existente în stoc la sfârșitul lunii în care se solicită scoaterea din evidență ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată. În acest sens se vor inventaria stocurile de bunuri și se va determina taxa pe valoarea adăugată aferentă acestora, care va fi inclusă în costul de achiziție a bunurilor din stoc. Din punct de vedere contabil, suma taxei pe valoarea adăugată aferente stocului se înregistrează în debitul contului de stocuri corespunzător prin creditul contului 4426 „T.V.A. deductibilă” și se înscrie în decontul de taxă pe valoarea adăugată cu semnul minus, în luna în care s-a efectuat inventarierea stocului. Persoanele impozabile care țin evidența mărfurilor la prețuri cu amănuntul înregistrează concomitent și stingerea contului 4428 „T.V.A. neexigibilă” prin articolul contabil:

371 = 4428, cu suma în roșu.

(5) Organele fiscale vor opera scoaterea din evidență a plătitorilor de taxă pe valoarea adăugată, care au depus cereri în acest sens, cu data de 1 a lunii următoare depunerii cererii.

(6) Persoanele impozabile care au fost scoase din evidență ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, conform art. 9 alin. (3) din lege, nu pot solicita ulterior înregistrarea prin opțiune ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată. Persoanele impozabile care nu au depus cereri pentru a solicita scoaterea din evidență ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată până la data de 30 septembrie 2002 rămân în evidență, cu obligația respectării prevederilor legii și ale prezentelor norme, și nu mai pot solicita ulterior scoaterea din evidență.

Art. 24. — Se încadrează în prevederile art. 9 alin. (5) din lege livrările de bunuri care au fost achiziționate după data de 1 iulie 1993, dacă acestea au fost destinate exclusiv realizării de operațiuni scutite, pentru care nu s-a exercitat dreptul de deducere.

B. Operațiuni scutite la import

Art. 25. — Sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată, potrivit prevederilor art. 10 lit. b) din lege, bunurile introduse în țară de călători sau de alte persoane fizice cu domiciliul în țară ori în străinătate, în condițiile și în limitele stabilite prin hotărâre a Guvernului, potrivit regimului vamal aplicabil acestora, fără plata taxelor vamale.

Art. 26. — (1) Scutirea de la plata taxei pe valoarea adăugată, prevăzută la art. 10 lit. f) din lege, pentru importul de bunuri primite în mod gratuit cu titlu de ajutoare sau donații destinate unor scopuri cu caracter umanitar, social, filantropic, religios, de apărare a sănătății, cultural, artistic, educativ, științific, sportiv, de protecție și ameliorare a mediului, de protecție și conservare a monumentelor istorice și de arhitectură, se acordă de către birourile vamale de control și vămuire, pe baza unei declarații pe propria răspundere semnate de reprezentantul legal al importatorului sau de persoana împuternicită de acesta, prin care se confirmă că bunurile sunt destinate scopurilor menționate. Reprezentanții legali își asumă întreaga răspundere privind corectă declararea a scopului pentru care se realizează importurile. Declarațiile nereale atrag răspunderea civilă sau penală, după caz, potrivit prevederilor Legii nr. 141/1997 privind Codul vamal al României. Declarația pe propria răspundere se întocmește în trei exemplare originale, dintre care un exemplar se depune la biroul vamal la care se face declarația vamală de import, un exemplar se depune la organul fiscal teritorial, iar al treilea exemplar se păstrează la documentele financiar-contabile ale beneficiarului. Pentru a

beneficia de scutirea de la plata taxei pe valoarea adăugată, prevăzută de lege, bunurile respective trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- să fie trimise de expeditor către destinatar fără nici un fel de obligații de plată;
- să nu facă obiectul unor comercializări ulterioare;
- să fie folosite numai în scopurile pentru care au fost importate. La schimbarea destinației bunurilor importatorii sunt obligați să îndeplinească formalitățile legale privind importul mărfurilor și să achite taxa pe valoarea adăugată aferentă importului.

(2) Prin *împrumuturi nerambursabile acordate României*, în sensul art. 10 lit. f) din lege, se înțelege împrumuturile acordate de organisme internaționale, de guverne străine și/sau de organizații nonprofit și de caritate din străinătate, ai căror beneficiari își au sediul stabil în România și care sunt consemnate în acorduri, protocoale și/sau înțelegeri, memorandumi, încheiate cu guverne străine sau cu organisme internaționale. Importurile achitate din fondul de contrapartidă constituit din contravaloarea în lei a ajutoarelor primite de România sub formă de bunuri și de servicii sunt considerate ca fiind finanțate direct din împrumuturi nerambursabile.

(3) Orice import finanțat din sursele prevăzute la alin. (1) se consideră finanțat direct din împrumuturi nerambursabile.

(4) Scutirea de la plata taxei pe valoarea adăugată, prevăzută la art. 10 lit. f) din lege, pentru importul de bunuri finanțate direct din împrumuturi nerambursabile, acordate de organisme internaționale sau de guverne străine, se acordă de către birourile vamale de control și vămuire, pe baza documentelor care atestă că acestea sunt finanțate din împrumuturi nerambursabile.

(5) Scutirea de la plata taxei pe valoarea adăugată, prevăzută la art. 10 lit. f) din lege, pentru importul de bunuri finanțate direct din împrumuturi nerambursabile, acordate de organizații nonprofit și de caritate din străinătate, se acordă de către birourile vamale de control și vămuire, pe baza documentelor care atestă că acestea sunt finanțate din împrumuturi nerambursabile și sunt destinate realizării unor scopuri cu caracter umanitar, social, filantropic, religios, de apărare a sănătății, cultural, artistic, educativ, științific, sportiv, de protecție și ameliorare a mediului, de protecție și conservare a monumentelor istorice și de arhitectură. Documentele prin care se atestă sursa de finanțare și destinația bunurilor importate sunt acorduri, protocoale și/sau înțelegeri, memorandumi, încheiate cu organizații nonprofit și de caritate din străinătate.

(6) Pentru bunurile importate prevăzute la alin. (1)–(4) organele de control fiscal și ale Gărzii financiare sunt obligate să urmărească destinația dată bunurilor respective și, în cazul în care se constată schimbarea acesteia, să sesizeze organele vamale pentru luarea măsurilor ce decurg din aplicarea legii. Taxele și impozitele astfel datorate se stabilesc și se urmăresc pe o perioadă de 5 ani de la data intrării în țară a bunurilor.

(7) În sensul art. 10 lit. g) din lege bunurile străine care, potrivit legii, devin proprietatea statului sunt:

- bunurile care sunt abandonate printr-o declarație scrisă dată autorităților vamale;
- bunurile pentru care la expirarea termenului de păstrare, acordat de autoritatea vamală, titularii nu au reglementat situația vamală a acestora;
- bunurile confiscate de autoritățile competente potrivit legii.

C. Scutiri pentru exporturi sau alte operațiuni similare și pentru transportul internațional

Art. 27. — (1) Sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată, în conformitate cu prevederile art. 11 alin. (1) lit. a) din lege, exportul de bunuri, transportul și prestările de servicii legate direct de exportul bunurilor, precum și bunurile comercializate prin magazinele duty-free. Exportul constă în livrări de bunuri efectuate de persoane impozabile pentru beneficiari cu sediul în străinătate și care sunt transportate în afara teritoriului țării, cu îndeplinirea formalităților vamale de export.

(2) Pentru exportul realizat direct de persoane impozabile înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, care acționează în nume propriu, justificarea regimului de scutire se face cu:

- factura externă și factura fiscală pe care se înscrie „scutit cu drept de deducere”;
- declarația vamală de export, vizată de organele vamale;
- documentul care atestă efectuarea transportului internațional, după caz, în funcție de condiția de livrare.

(3) Pentru exportul realizat în nume propriu de persoane impozabile înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, în cazul în care, potrivit contractului încheiat între producător și exportator, livrarea bunurilor către beneficiarul extern se face direct de unitatea producătoare, beneficiază de scutire atât unitatea exportatoare, cât și unitatea producătoare.

a) Unitatea exportatoare va justifica regimul de scutire pe baza documentelor prevăzute la alin. (2).

b) Unitatea producătoare va justifica regimul de scutire cu:

- contractul încheiat cu unitatea exportatoare;
- factura fiscală emisă către unitatea exportatoare, cu mențiunea „scutit cu drept de deducere”;

3. copie de pe documentul de transport internațional, după caz, în funcție de condiția de livrare. Denumirea producătorului și localitatea vor fi înscrise în documentul de transport internațional sau, după caz, în anexa la acesta va fi înscrisă specificația bunurilor exportate de fiecare unitate producătoare;

4. copie de pe declarația vamală de export, vizată de unitatea vamală, în care la rubrica 31 se înscriu denumirea producătorului și localitatea. În situația în care există mai mulți producători care trebuie menționați, în declarația vamală de export se înscrie „conform anexei conținând producătorii — localitatea”. Anexa va fi certificată prin semnătură și ștampilă de către declarant și se va atașa la declarația vamală de export.

(4) În situația bunurilor care necesită prelucrări succesive realizate de unități diferite din țară, precum și încorporarea altor bunuri, inclusiv ambalajele, iar produsul finit este exportat de o singură unitate, beneficiază de scutire de taxă pe valoarea adăugată

fiecare unitate care a participat la realizarea produsului finit și a contractat contravaloarea bunurilor sau a prestației efectuate cu același beneficiar din străinătate, care este și destinatarul bunurilor exportate, precum și unitatea care realizează exportul produsului finit. Predarea bunurilor între unitățile din țară se efectuează din dispoziția beneficiarului extern, potrivit prevederilor contractuale, pe baza avizului de însoțire a mărfii, cu mențiunea „nu se facturează”.

a) Unitatea exportatoare va justifica scutirea de taxă pe valoarea adăugată pe baza documentelor prevăzute la alin. (2).

b) Unitățile producătoare/prelucrătoare justifică scutirea cu:

1. contractul încheiat cu partenerul extern, din care să rezulte cantitățile de bunuri ori prelucrările contractate și unitățile din țara la care se face predarea acestora, precum și termenul pentru justificarea exportului cu copie de pe declarația vamală de export, vizată de organul vamal;

2. factura externă și factura fiscală, pe care se înscrie „scutit cu drept de deducere”, emise către beneficiarul extern;

3. avizul de însoțire a mărfii, cu mențiunea „nu se facturează”.

(5) Pentru exportul realizat prin comisionari justificarea scutirii de taxă pe valoarea adăugată de către comitent se realizează pe baza următoarelor documente:

a) copie de pe factura externă;

b) contractul încheiat cu comisionarul, din care să rezulte cantitățile de bunuri, precum și termenul pentru justificarea exportului cu copie de pe declarația vamală de export, vizată de organul vamal, și copie de pe lista-anexă la declarația vamală, în care comisionarul a înscris denumirea unității proprietare a mărfurilor exportate;

c) factura fiscală emisă de comitent către comisionar, pe care se înscrie mențiunea „scutit cu drept de deducere—export în comision”.

(6) Comisionarul justifică scutirea pentru comision, în baza art. 11 alin. (1) lit. r) din lege, cu următoarele documente:

a) factura externă;

b) declarația vamală de export, vizată de organele vamale, și lista-anexă la declarația vamală, în care comisionarul a înscris denumirea unității proprietare a mărfurilor exportate;

c) documentul care atestă efectuarea transportului internațional, după caz, în funcție de condiția de livrare;

d) factura fiscală pentru comision, pe care se înscrie mențiunea „scutit cu drept de deducere”;

e) contractul încheiat între comitent și comisionar, în care se prevede termenul de realizare a exportului.

(7) Pentru transportul mărfurilor exportate la destinație în străinătate beneficiază de scutire de taxă pe valoarea adăugată transportatorii, în baza art. 11 alin. (1) lit. a) din lege, și casele de expediții, în baza art. 11 alin. (1) lit. a) și r) din lege. Justificarea scutirii, în funcție de tipul transportului, se face astfel:

a) în cazul transportului auto, cu următoarele documente: contractul încheiat cu unitatea exportatoare sau, după caz, cu casa de expediție ori cu beneficiarul din străinătate sau comenzile acestora; documentul de transport internațional, vizat de organele vamale, sau copie de pe acesta pentru casele de expediție;

b) în cazul transporturilor combinate sau prin conducte, legate direct de exportul bunurilor, cu următoarele documente: contractul încheiat cu unitatea exportatoare sau, după caz, cu casa de expediție ori cu beneficiarul din străinătate sau comenzile acestora; copie de pe declarația vamală de export, vizată de organele vamale; documentul specific de transport vizat de organele vamale;

c) în cazul transportului feroviar, cu următoarele documente: contractul încheiat cu unitatea exportatoare sau, după caz, cu casa de expediție ori cu beneficiarul din străinătate sau comenzile acestora; documentul de transport internațional pe căile ferate, care să poarte ștampila stației de expediție pentru transportator, sau copie de pe acesta pentru casele de expediție; documentul de transmitere a vagonului la calea ferată vecină, care să confirme ieșirea mărfii din țară pentru transportator;

d) în cazul transportului fluvial, maritim, aerian, cu următoarele documente: contractul încheiat cu unitatea exportatoare sau, după caz, cu casa de expediție ori cu beneficiarul din străinătate sau comenzile acestora; documentul specific de transport, vizat de organele vamale.

(8) Pentru alte prestări de servicii legate direct de exportul bunurilor scutirea de taxă pe valoarea adăugată se justifică cu:

a) contractul încheiat cu unitatea exportatoare ori cu beneficiarul din străinătate sau cu intermediari care acționează în numele ori în contul acestora sau comenzile date de aceștia;

b) documente prezentate de exportator ori de intermediarul care acționează în numele ori în contul său, din care să rezulte că operațiunile respective sunt legate direct de exportul bunurilor, sau factura externă, în cazul prestărilor de servicii contractate cu beneficiari din străinătate sau cu intermediari care acționează în numele ori în contul acestora.

(9) Pentru bunurile comercializate în cursul unei luni prin magazine duty-free scutirea de taxă pe valoarea adăugată se justifică cu:

a) declarația vamală de export, pentru bunurile din producția internă;

b) declarația vamală de import, pentru mărfurile provenite direct din străinătate, din antrepozite sau din zonele libere.

Art. 28. — (1) Transportul internațional de persoane, pentru care se aplică scutirea de taxă pe valoarea adăugată, prevăzută la art. 11 alin. (1) lit. b) din lege, este transportul pentru care locul prestării se consideră a fi în România potrivit art. 7 alin. (1) lit. b) din lege.

(2) Transportul internațional auto de persoane este scutit de taxa pe valoarea adăugată, conform art. 11 alin. (1) lit. b) din lege, dacă durata acestuia pe parcurs

extern depășește 24 de ore. Justificarea scutirii de taxă pe valoarea adăugată de către transportatori se face cu următoarele documente:

a) licența de transport;

b) caietul de sarcini al licenței de traseu, după caz;

c) foaia de parcurs sau alte documente din care să rezulte data de ieșire/intrare din/in țară, vizate de organul vamal;

d) diagrama biletelor de călătorie sau, după caz, facturile fiscale în cazul curselor ocazionale;

e) factura fiscală pe care se înscrie „scutit cu drept de deducere” pentru contravaloarea biletelor vândute, în situația în care vânzarea biletelor se face prin intermediari.

(3) Pentru transportul internațional aerian, fluvial, maritim, feroviar de persoane justificarea scutirii de taxă pe valoarea adăugată se face de către transportatori cu:

a) documentele specifice de transport, din care să rezulte traseul transportului, data de ieșire/intrare din/in țară, după caz;

b) factura fiscală pe care se înscrie „scutit cu drept de deducere” în situația în care biletele de călătorie au fost vândute prin intermediari;

c) borderoul/diagrama biletelor de călătorie vândute sau, după caz, facturile fiscale în cazul curselor ocazionale.

(4) Persoanele impozabile care vând bilete pentru transportul internațional de persoane sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată pentru aceste operațiuni, conform art. 11 alin. (1) lit. b) și r) din lege. Justificarea scutirii se face cu:

a) borderoul/diagrama biletelor de călătorie vândute;

b) factura fiscală pentru comision, pe care se înscrie mențiunea „scutit cu drept de deducere”, sau, după caz, factura primită de la transportator pentru biletele vândute.

(5) Agențiile companiilor aeriene străine care funcționează pe teritoriul României beneficiază de scutire de taxă pe valoarea adăugată pentru vânzările de bilete aferente transportului internațional de persoane, conform art. 11 alin. (1) lit. b) și r) din lege, pe bază de reciprocitate acordată companiilor aeriene române care au deschise agenții în străinătate. Răspunderea pentru verificarea respectării condițiilor de reciprocitate revine Direcției generale de servicii transport aerian și aeroporturi din cadrul Ministerului Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței. Aceasta va comunica Ministerului Finanelor Publice lista cuprinzând țările în care companiile aeriene române au deschise agenții, dacă acestea beneficiază în țările respective de rambursarea taxei pe valoarea adăugată și în ce condiții. Informațiile respective vor fi actualizate ori de câte ori intervin modificări în relațiile reciproce dintre țări.

(6) Scutirea de taxă pe valoarea adăugată pentru vânzările de bilete efectuate în România de agențiile companiilor aeriene străine se realizează prin restituirea de către Ministerul Finanelor Publice, prin direcțiile generale ale finanțelor publice județene sau, după caz, a municipiului București, a taxei pe valoarea adăugată aferente bunurilor și serviciilor achiziționate, destinate necesităților de funcționare a agențiilor. Restituirea taxei pe valoarea adăugată se efectuează trimestrial, pe bază de cerere depusă de agențiile companiilor aeriene străine la direcțiile generale ale finanțelor publice județene sau, după caz, a municipiului București. Cererile de restituire a taxei pe valoarea adăugată vor fi justificate numai cu documente aferente cumpărărilor efectuate în trimestrul pentru care se solicită restituirea taxei pe valoarea adăugată, însoțite de documentele care atestă efectuarea plății contravalorii bunurilor și serviciilor până la data depunerii cererii.

(7) Direcțiile generale ale finanțelor publice județene sau, după caz, a municipiului București analizează cererile de restituire, precum și documentele însoțitoare. În urma verificării și analizei se întocmește o notă în care se consemnează numărul și data cererii, rezultatul verificării și propunerea restituirii sau, după caz, respingerea cererii de restituire a taxei pe valoarea adăugată. Nota se aprobă de directorul general al direcției generale a finanțelor publice județene sau, după caz, a municipiului București.

(8) În cazul aprobării restituirii taxei pe valoarea adăugată, se întocmesc comunicările către trezorerie, precum și comunicarea către solicitant. În baza comunicării primite trezoreria va întocmi ordine de plată tip trezorerie pentru fiecare agenție, în care se va înscrie suma care se restituie.

Art. 29. — În sensul prevederilor art. 11 alin. (1) lit. c) din lege sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată transporturile de marfă și/sau de persoane efectuate cu nave sau aeroneve sub pavilion românesc, comandate de beneficiari din străinătate, direct sau prin case de expediție, pentru care locul prestării se consideră a fi în România. Justificarea scutirii se face cu documentele care confirmă efectuarea transportului. Pentru transporturile de marfă și/sau de persoane efectuate cu nave sau aeroneve sub pavilion românesc, comandate de beneficiari din străinătate, direct sau prin case de expediție, efectuate între două porturi/aeroporturi din străinătate, locul prestării este în străinătate, iar transportatorii beneficiază de dreptul de deducere potrivit art. 22 alin. (4) lit. d) din lege.

Art. 30. — (1) Pentru transportul mărfurilor importate, a cărui contravaloare este inclusă în baza de impozitare conform art. 19 alin. (1) și (2) din lege, transportatorii, respectiv casele de expediție, vor justifica scutirea de taxă pe valoarea adăugată, prevăzută la art. 11 alin. (1) lit. e) din lege, în funcție de tipul transportului, astfel:

a) în cazul transportului auto, cu următoarele documente: contractul încheiat cu unitatea importatoare sau, după caz, cu casa de expediție ori cu furnizorul din străinătate sau comenzile acestora, documentul de transport internațional sau copie de pe acesta pentru casele de expediție, copie de pe declarația vamală de import;

b) în cazul transporturilor prin conducte și al transporturilor combinate, legate direct de importul bunurilor, cu următoarele documente: contractul încheiat cu unitatea importatoare sau, după caz, cu casa de expediție ori cu furnizorul din străinătate sau comenzile acestora, documentul specific de transport, copie de pe declarația vamală de import;

c) în cazul transportului feroviar, cu următoarele documente: contractul încheiat cu unitatea importatoare sau, după caz, cu casa de expediție ori cu furnizorul din

străinătate sau comenzile acestora; documentul de transport internațional pe căile ferate, care să poarte ștampila stației de expediție pentru transportator, sau copie de pe acesta pentru casele de expediție; documentul de transmitere a vagonului de la calea ferată vecină, care să confirme intrarea mărfii în țară pentru transportator, copie de pe declarația vamală de import;

d) în cazul transportului fluvial, maritim, aerian, cu următoarele documente: contractul încheiat cu unitatea importatoare sau, după caz, cu casa de expediție ori cu furnizorul din străinătate sau comenzile acestora; documentul specific de transport, copie de pe declarația vamală de import.

(2) Prestările de servicii accesorii transportului și alte prestări de servicii aferente mărfurilor din import, a căror contravaloare a fost inclusă în valoarea în vamă potrivit prevederilor art. 19 alin. (1) și (2) din lege, se justifică de unitățile prestatoare cu:

a) contractul încheiat cu unitatea transportatoare, cu importatorul mărfurilor ori cu beneficiarul din străinătate sau cu intermediari care acționează în numele ori în contul acestora sau comenzile date de aceștia;

b) documente prezentate de transportator sau de importatorul mărfurilor ori de intermediarul care acționează în numele sau în contul său, din care să rezulte că prestările de servicii respective sunt accesorii transportului sau sunt aferente mărfurilor importate; factura externă, în cazul prestărilor de servicii contractate cu beneficiari din străinătate sau cu intermediari care acționează în numele ori în contul acestora.

Art. 31. — (1) Persoanele impozabile înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, care efectuează livrări de bunuri destinate utilizării pe nave sau aeronave ori încorporării în nave sau aeronave, sub pavilion românesc, care prestează transporturi de persoane și/sau de mărfuri în trafic internațional, vor justifica scutirea de taxă pe valoarea adăugată, prevăzută la art. 11 alin. (1) lit. f) din lege, cu documentul ștampilat și semnat de agentul vamal, care atestă că bunurile respective au fost efectiv introduse la bordul navei sau al aeronavei, și factura fiscală cu mențiunea „scutit cu drept de deducere”.

(2) Justificarea scutirii de taxă pe valoarea adăugată pentru bunuri destinate utilizării pe nave sau aeronave ori încorporării în nave sau aeronave, sub pavilion străin, care prestează transporturi internaționale de persoane și/sau de mărfuri, se face cu:

a) factura externă și factura fiscală, pe care se înscrie „scutit cu drept de deducere”;

b) declarația vamală de export, vizată de organele vamale.

Art. 32. — Justificarea scutirii de taxă pe valoarea adăugată, prevăzută la art. 11 alin. (1) lit. g) din lege, se face cu factura fiscală pe care se înscrie „scutit cu drept de deducere” sau, după caz, și cu factura externă, precum și cu documente specifice din care să rezulte că serviciile sunt prestate în porturi sau în aeroporturi și sunt aferente aeronavelor în trafic internațional, navelor de comerț maritim și pe fluvii internaționale.

Art. 33. — (1) Sunt scutite de taxă pe valoarea adăugată, potrivit art. 11 alin. (1) lit. i) din lege, operațiunile efectuate de persoane impozabile înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, contractate cu beneficiari cu sediul sau domiciliul în străinătate ori cu intermediari care acționează în numele sau în contul acestora, privind:

a) servicii prestate în contul beneficiarilor cu sediul în străinătate, pentru bunurile din import aflate în perioada de garanție;

b) transportul și prestările de servicii accesorii transportului, aferente mărfurilor în tranzit pe teritoriul României;

c) servicii constând în efectuarea de studii, prospecțiuni de piață, asistență de specialitate;

d) serviciile a căror contravaloare a fost inclusă în valoarea în vamă aferentă bunurilor din import;

e) servicii postale efectuate pe teritoriul României de operatorii prevăzuți de Ordonanța Guvernului nr. 70/2001 pentru ratificarea Actelor adoptate de Congresul Uniunii Poștale Universale de la Beijing (1999), aprobată prin Legea nr. 670/2001, constând în preluarea și distribuirea trimiterilor poștale din străinătate, inclusiv servicii financiar-poștale.

(2) Justificarea scutirii de taxă pe valoarea adăugată pentru serviciile prevăzute la alin. (1) lit. a), c) și d) se face cu:

a) facturile externe și facturile fiscale;

b) contractele încheiate cu partenerii externi sau comenzile acestora.

(3) Justificarea scutirii de taxă pe valoarea adăugată pentru serviciile prevăzute la alin. (1) lit. b) se face cu:

a) documentul specific de transport, declarația vamală de tranzit, factura fiscală pe care se înscrie „scutit cu drept de deducere” și, după caz, factura externă, emise către beneficiarul transportului sau casa de expediție, în cazul transportatorilor;

b) copie de pe documentul specific de transport și de pe declarația vamală de tranzit, factura fiscală pe care se înscrie „scutit cu drept de deducere” sau, după caz, și factura externă, către beneficiarul transportului, în cazul caselor de expediție;

c) contractele încheiate cu beneficiarul transportului sau cu casele de expediție ori comenzile acestora, factura fiscală pe care se înscrie „scutit cu drept de deducere” sau, după caz, și factura externă, copie de pe declarația vamală de tranzit, în cazul unităților care prestează servicii accesorii transportului mărfurilor în tranzit pe teritoriul României.

(4) Justificarea scutirii de taxă pe valoarea adăugată pentru serviciile prevăzute la alin. (1) lit. e) se face cu documentele specifice poștale internaționale.

Art. 34. — Intermediarii care acționează în numele sau în contul altuia justifică scutirea de taxă pe valoarea adăugată, prevăzută la art. 11 alin. (1) lit. r) din lege, potrivit prevederilor art. 27–33 din prezentele norme, atunci când intervin în operațiunile scutite de taxă conform art. 11 alin. (1) lit. a)–c), e)–g) și i) din lege.

Art. 35. — (1) Operațiunile prevăzute la art. 11 alin. (1) lit. a)–c), e)–g), i) și r) din lege, pentru care nu se justifică scutirea de taxă pe valoarea adăugată potrivit prevederilor prezentelor norme, sunt supuse cotei standard a taxei pe valoarea adăugată.

(2) Contractele cu partenerii externi, prevăzute la art. 27–33 din prezentele norme, vor fi traduse în limba română și certificate pe propria răspundere de către persoanele impozabile care au încheiate astfel de contracte. Aceleași prevederi se aplică și pentru contractele încheiate de persoanele impozabile prevăzute la art. 36–39 din prezentele norme.

D. Scutiri speciale legate de traficul internațional de bunuri

Art. 36. — (1) Plasarea unor bunuri sub regim de perfecționare activă este supusă reglementărilor Legii nr. 141/1997 privind Codul vamal al României în ceea ce privește drepturile de import. În conformitate cu prevederile art. 12 lit. a) din lege, sunt scutite de taxă pe valoarea adăugată operațiunile de transformare sau prelucrare a mărfurilor străine/mărfurilor importate pe teritoriul României, destinate a fi reexportate/exportate, sub formă de produse compensatoare, prevăzute la cap. VII secțiunea a IV-a din Legea nr. 141/1997.

(2) Persoanele impozabile care au încheiat contracte de perfecționare activă cu beneficiari din străinătate și care realizează exportul sau, după caz, reexportul produselor compensatoare vor justifica scutirea de taxă pe valoarea adăugată pe baza următoarelor documente:

a) contractul încheiat cu beneficiarul din străinătate sau comanda acestuia;

b) autorizația pentru perfecționare activă, eliberată de organele vamale;

c) factura externă și factura fiscală pe care se înscrie „scutit cu drept de deducere”;

d) declarația vamală de export sau, după caz, de reexport, vizată de organele vamale, sau copie de pe declarația vamală de export ori, după caz, de reexport, întocmită de unitatea care realizează exportul/reexportul produselor compensatoare, în cazul unităților care au cesionat regimul de perfecționare activă;

e) documentul care atestă efectuarea transportului internațional, după caz.

(3) Persoanele impozabile care au încheiat contracte de prelucrare cu titularul autorizației pentru operațiunile de perfecționare activă beneficiază de scutirea de taxă pe valoarea adăugată pentru aceste operațiuni, în conformitate cu prevederile art. 12 lit. f) din lege, pe baza următoarelor documente:

a) contractul încheiat cu titularul autorizației pentru operațiunile de perfecționare activă sau comanda acestuia, din care să rezulte termenul pentru justificarea exportului cu copie de pe declarația vamală de export, vizată de organul vamal;

b) copie de pe autorizația pentru operațiunile de perfecționare activă;

c) factura fiscală pe care se înscrie „scutit cu drept de deducere”, pentru operațiunile de prelucrare prestate.

(4) Se interzice facturarea bunurilor date spre prelucrare de către titularul operațiunii de perfecționare activă sau de persoana căreia i-a fost cesionat regimul de perfecționare activă, către unitățile care realizează prelucrarea acestora. Bunurile respective vor fi predate spre prelucrare pe baza avizului de însoțire a mărfii. Unitățile care au realizat prelucrarea vor preda bunurile titularului operațiunii de perfecționare activă sau persoanei căreia i-a fost cesionat regimul de perfecționare activă, pe baza avizului de însoțire a mărfii și a facturii fiscale pentru contravaloarea prestației efectuate.

(5) Pentru transportul produselor compensatoare la destinație în străinătate transportatorii, respectiv casele de expediție, vor justifica scutirea de taxă pe valoarea adăugată pe baza documentelor prevăzute la art. 27 alin. (7) din prezentele norme.

(6) Pentru prestări de servicii legate direct de exportul produselor compensatoare scutirea se justifică pe baza documentelor prevăzute la art. 27 alin. (8) din prezentele norme.

Art. 37. — (1) Conform prevederilor art. 12 lit. b) din lege unitățile care plasează, din dispoziția beneficiarilor din străinătate, în antrepozite vamale aflate pe teritoriul României produse compensatoare realizate în regim de perfecționare activă, potrivit prevederilor art. 111 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 141/1997, beneficiază de scutirea de taxa pe valoarea adăugată, care se justifică cu următoarele documente:

a) contractul încheiat cu beneficiarul din străinătate;

b) autorizația pentru operațiunile de perfecționare activă, eliberată de direcția regională vamală în a cărei rază teritorială se află titularul operațiunii respective;

c) factura externă și factura fiscală pe care se înscrie „scutit cu drept de deducere”;

d) autorizația de antrepozitare;

e) declarația vamală de antrepozitare, vizată de organele vamale.

(2) Sunt, de asemenea, scutite de taxă pe valoarea adăugată prestările de servicii legate direct de operațiunile prevăzute la alin. (1). Acestea se justifică cu:

a) contractul încheiat cu unitatea care plasează bunurile în antrepozit vamal, cu beneficiarul din străinătate sau cu intermediari care acționează în numele ori în contul acestora sau comenzile date de aceștia;

b) documente prezentate de unitatea care plasează bunurile în antrepozit vamal sau de intermediarul care acționează în numele ori în contul său, din care să rezulte că operațiunile respective sunt legate direct de exportul bunurilor, ori factura externă, în cazul prestărilor de servicii contractate cu beneficiari din străinătate sau cu intermediari care acționează în numele ori în contul acestora.

Art. 38. — Scutirea de taxă pe valoarea adăugată, prevăzută la art. 12 lit. c) din lege, se aplică bunurilor plasate în regim de admitere temporară cu exonerare totală de la plata drepturilor de import, precum și prestărilor de servicii legate direct de aceste operațiuni.

Art. 39. — (1) Scutirea de taxă pe valoarea adăugată, prevăzută la art. 12 lit. d) și e) din lege, se acordă pentru:

a) introducerea de bunuri străine în zonele libere direct din străinătate, în vederea simplei depozitări, fără întocmirea de formalități vamale;

b) operațiunile comerciale de vânzare-cumpărare a mărfurilor străine între diversi operatori din zona liberă și între aceștia și persoane fizice sau juridice din afara zonei libere;

c) scoaterea de bunuri străine din zona liberă în afara țării, fără întocmirea de declarații vamale de export;

d) transportul, ambalarea, marcarea și alte prestări de servicii legate direct de operațiunile prevăzute la lit. a)–c).

(2) Scutirea de taxă pe valoarea adăugată, prevăzută la alin. (1), se acordă atât timp cât bunurile străine nu sunt importate sau plasate sub un alt regim vamal, după care se vor aplica regulile sau regimul de impunere în funcție de regimul vamal sub care sunt plasate bunurile străine.

(3) Bunurile străine care sunt introduse din zonele libere în România ori care se consumă sau se utilizează în zonele libere vor fi supuse reglementărilor prevăzute la art. 126–134 din Legea nr. 141/1997 sau, după caz, reglementărilor prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing, republicată.

CAPITOLUL II

Persoane obligate la plata taxei pe valoarea adăugată

Art. 40. — (1) Desemnarea reprezentantului fiscal se face pe bază de cerere depusă de persoana străină la organul fiscal la care reprezentantul propus este înregistrat ca plătitor de impozite și taxe. Cererea trebuie însoțită de:

a) declarația de începere a activității, care să cuprindă: data, volumul și natura activității pe care o va desfășura în România;

b) copie de pe actul de constituire în străinătate a persoanei impozabile respective;

c) acceptul scris al persoanei propuse ca reprezentant fiscal, prin care acesta să se angajeze să îndeplinească obligațiile ce îi revin conform legii și în care acesta trebuie să precizeze natura operațiunilor și valoarea estimată a acestora.

(2) Nu se admite decât un singur reprezentant fiscal pentru ansamblul operațiunilor taxabile sau scutite cu drept de deducere, desfășurate de persoana străină în România. Nu se admite coexistența mai multor reprezentanți fiscali cu angajamente limitate. Pot fi desemnate ca reprezentanți fiscali orice persoane impozabile înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată.

(3) Organul fiscal verifică îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (1) și (2) și, în termen de cel mult 30 de zile de la data primirii cererii, comunică decizia luată atât persoanei străine, cât și persoanei propuse ca reprezentant fiscal de aceasta. În cazul acceptării cererii, concomitent cu transmiterea deciziei de aprobare se indică și codul fiscal atribuit reprezentantului fiscal, care trebuie să fie diferit de codul fiscal atribuit pentru activitatea proprie a acestuia. Atribuirea codului fiscal se face de către Direcția generală a tehnologiei informației din cadrul Ministerului Finanțelor Publice. În cazul respingerii cererii decizia se comunică ambelor părți, cu motivarea refuzului.

(4) Reprezentantul fiscal, după ce a fost acceptat de organul fiscal competent, este angajat pentru toate operațiunile efectuate în România de persoana străină, atât timp cât durează mandatul său.

(5) Reprezentantul fiscal poate să renunțe la angajamentul asumat printr-o cerere adresată organului fiscal. În cerere trebuie să precizeze ultimul decont de taxă pe valoarea adăugată pe care îl va depune în această calitate și să propună o dată ulterioară depunerii cererii, când va lua sfârșit mandatul său. De asemenea, este obligat să precizeze dacă renunțarea la mandat se datorează încetării activității persoanei străine. În cazul în care persoana străină își continuă activitatea în România, cererea poate fi acceptată numai după ce persoana străină a întocmit toate formalitățile necesare desemnării unui alt reprezentant fiscal. După încetarea activității persoanei străine sau după înlocuirea reprezentantului fiscal desemnat de aceasta, reprezentantului fiscal îi revin toate obligațiile referitoare la plata taxei pe valoarea adăugată, a majorărilor de întârziere, penalităților de întârziere și a amenzilor, în termenele prevăzute de lege. Reprezentantul fiscal poate cere organului fiscal competent să efectueze, într-un termen de până la 5 luni de la data retragerii mandatului, un control de fond al operațiunilor efectuate sub responsabilitatea sa. Aprobarea cererii de renunțare la angajamentul asumat de reprezentantul fiscal se va face de către organul fiscal, sub rezerva că acesta rămâne răspunzător de neregulile ce vor fi descoperite ulterior, dacă acestea rezultă din vina lui sau din complicitatea dintre el și persoana străină ori alte persoane.

(6) Obligațiile reprezentantului fiscal privind aplicarea taxei pe valoarea adăugată aferente operațiunilor efectuate în România de către persoana străină sunt cele prevăzute de legislația română pentru plătitorii de taxă pe valoarea adăugată cu sediul în România. Persoana străină transmite reprezentantului fiscal factura externă destinată beneficiarului său, fără a indica în această sumă taxei pe valoarea adăugată datorate, precum și două copii de pe factura respectivă. Reprezentantul fiscal emite factura fiscală potrivit reglementărilor în vigoare în România, aplicând taxa pe valoarea adăugată asupra bazei de impunere stabilite prin transformarea în lei a contravalorii în valută a livrărilor de bunuri și/sau prestărilor de servicii din factura externă, la cursul de schimb comunicat de Banca Națională a României din data emiterii facturii fiscale. În facturile fiscale, la rubrica destinată furnizorului vor fi înscrise denumirea și adresa reprezentan-

tului fiscal, precum și de codul fiscal românesc atribuit reprezentantului fiscal al persoanei străine. Exemplarul original al facturii fiscale se transmite beneficiarului împreună cu factura externă originală emisă de persoana străină.

(7) Decontul de taxă pe valoarea adăugată, depus de reprezentantul fiscal, va cuprinde exclusiv operațiunile rezultate din activitatea desfășurată în România de persoana străină pe care o reprezintă. În situația în care reprezentantul fiscal este mandatat de mai multe persoane străine, acesta va depune câte un decont pentru fiecare persoană străină pe care o reprezintă. Pentru activitatea proprie, pentru care reprezentantul fiscal este înregistrat ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată, se întocmește un decont distinct, în condițiile prevăzute de reglementările în vigoare pentru plătitorii de taxă pe valoarea adăugată cu sediul în România.

(8) Exercițarea dreptului de deducere a taxei pe valoarea adăugată aferente bunurilor și serviciilor achiziționate din țară de persoana străină, destinate operațiunilor taxabile sau scutite cu drept de deducere, realizate de aceasta în România, se face potrivit prevederilor cap. VI „Regimul deducerilor” din lege. Pentru exercitarea dreptului de deducere reprezentantul fiscal trebuie, de regulă, să dețină documentele originale prevăzute de lege. Cu aprobarea organului fiscal la care este înregistrat ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată, reprezentantul fiscal poate justifica deducerea taxei pe valoarea adăugată pe baza fotocopies de pe factura originală, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

a) persoana străină justifică organului fiscal obligația legală impusă de țara unde aceasta este stabilită, de a deține facturi originale la sediul societății străine;

b) fotocopiile să fie certificate de societatea străină că sunt conforme cu originalul;

c) persoana străină trebuie să se angajeze în scris că va pune, temporar, facturile originale la dispoziție reprezentantului fiscal, la cererea organului fiscal, pentru control.

(9) Persoanele străine care realizează operațiuni taxabile și/sau scutite cu drept de deducere în România nu au obligația să desemneze un reprezentant fiscal domiciliat în România, în următoarele situații:

a) când taxa pe valoarea adăugată este în sarcina beneficiarului potrivit prevederilor art. 7 alin. (1) lit. c) din lege;

b) dacă au subunități prin care își desfășoară activitatea, înregistrate ca plătitori de impozite și taxe în România;

c) când realizează livrări de bunuri sau prestări de servicii scutite de taxă pe valoarea adăugată.

(10) În situația în care persoana străină nu își desemnează un reprezentant fiscal domiciliat în România, obligația plății taxei pe valoarea adăugată aferente operațiunilor taxabile desfășurate de aceasta pe teritoriul României revine beneficiarilor.

(11) Societățile comerciale care cedează o parte din veniturile realizate din vânzarea produselor supuse taxei pe valoarea adăugată vor determina suma convenită partenerului extern prin aplicarea cotei prevăzute în contractele încheiate asupra sumelor obținute din vânzarea produselor, exclusiv taxa pe valoarea adăugată. Reflectarea în contabilitate a vânzării bunurilor se face după cum urmează:

411 = % — cu valoarea totală a facturii;

701 — cu prețul de vânzare al produselor finite, exclusiv T.V.A. colectată și suma convenită partenerului străin;

462 — cu suma convenită partenerului străin;

4427 — cu suma reprezentând taxa pe valoarea adăugată, determinată prin aplicarea cotei prevăzute de lege asupra sumelor cumulate din conturile 701 și 462;

462 = 446 — cu impozitul pe redevențe, reținut din suma datorată partenerului străin;

446 = 5121 — cu impozitul virat la bugetul de stat;

462 = 5121 — cu suma achitată partenerului străin.

CAPITOLUL III

Faptul generator și exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată

Art. 41. — (1) Operațiunile legate import-export, realizate, în baza Hotărârii Guvernului nr. 276/1995 privind efectuarea de operațiuni legate de import-export, încheiate la nivel de agent economic, cu completările ulterioare, de către persoanele impozabile cu activitate de comerț exterior, privind: importul de produse energetice și materii prime de bază, legat de exportul de produse liberalizate la export, precum și importul de materiale, componente, subsansambluri, echipamente și utilaje pentru producție, legat de exportul de produse finite rezultate, sunt supuse taxei pe valoarea adăugată astfel:

a) la intrarea bunurilor în țară importatorul este obligat să întocmească declarația vamală de import, să plătească taxa pe valoarea adăugată aferentă și, în mod corespunzător, să își exercite dreptul de deducere în condițiile prevăzute de reglementările legale în vigoare;

b) bunurile din import predate producătorilor în vederea realizării produselor ce urmează a fi exportate, a căror contravaloare reprezintă plata importului, se facturează la prețuri negociate plus taxa pe valoarea adăugată;

c) produsele realizate de unitățile producătoare, livrate unităților cu activitate de comerț exterior pentru plata bunurilor din import primite de acestea, se facturează la prețurile negociate plus taxa pe valoarea adăugată.

(2) Exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată aferente operațiunilor prevăzute la alin. (1) lit. b) și c) ia naștere, atât la furnizor, cât și la beneficiar, la data livrării produselor la export.

(3) Operațiunile legate import-export se justifică cu următoarele documente:

a) licența de operațiune;

b) contractele încheiate de unitatea cu activitate de comerț exterior cu partenerul extern și cu producătorii interni, din care să rezulte că operațiunile nu se fac cu plată, ci prin compensații valorice;

c) documentele prevăzute la art. 27 alin. (2) din prezentele norme.

Art. 42. — (1) În sensul art. 15 lit. d) din lege faptul generator al taxei pe valoarea adăugată pentru bunurile provenind din străinătate, introduse în țară în regimuri vamale suspensive, intervine la data la care acestea sunt plasate în regim vamal de import.

(2) Pentru bunurile exportate care s-au returnat faptul generator al taxei pe valoarea adăugată intervine la data la care bunurile respective sunt valorificate către beneficiarii interni.

Art. 43. — Pentru operațiunile de intermediere în turism exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată ia naștere la data prestării serviciilor turistice.

Art. 44. — (1) Pentru lucrările imobiliare care se finalizează într-un bun imobil antreprenorii pot să opteze pentru plata taxei pe valoarea adăugată la data la care ia naștere faptul generator al taxei, respectiv data livrării, pentru lucrările imobiliare care îndeplinesc una dintre următoarele condiții:

a) sunt executate în cadrul unui contract unic care prevede obligația antreprenorului de a asigura procurarea, instalarea sau încorporarea bunurilor mobile în lucrarea respectivă;

b) valoarea materialelor și aparatelor necesare pentru funcționarea instalațiilor sau încorporate în lucrările imobiliare depășește 50% din prețul negociat între antreprenor și beneficiar.

(2) Opțiunea se comunică organului fiscal teritorial la care antreprenorul este înregistrat ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată, printr-o declarație prin care acesta se obligă să colecteze, la efectuarea livrării, taxa pe valoarea adăugată aferentă lucrărilor care se încadrează în prevederile alin. (1). Declarația de opțiune se comunică pentru fiecare lucrare imobiliară.

(3) După comunicarea opțiunii se interzice antreprenorilor facturarea taxei pe valoarea adăugată înainte de efectuarea livrării pentru lucrările imobiliare respective.

(4) Nerespectarea condițiilor prevăzute la alin. (1)–(3) atrage anularea opțiunii și obligarea la colectarea taxei pe valoarea adăugată aferente avansurilor încasate.

(5) Antreprenorul poate renunța oricând la această opțiune, situație în care are obligația de a colecta taxa pe valoarea adăugată aferentă avansurilor încasate.

CAPITOLUL IV

Baza de impozitare

Art. 45. — În cazul plății în natură valoarea tuturor bunurilor și/sau serviciilor primite trebuie să asigure acoperirea integrală a contravalorii bunurilor livrate sau, după caz, a serviciilor prestate.

Art. 46. — Pentru determinarea bazei de impozitare la livrările de bunuri și/sau prestările de servicii contractate în valută, a căror decontare se face în lei la cursul de schimb valutar din ziua plății, furnizorul sau, după caz, prestatorul este obligat să întocmească concomitent factura fiscală atât în valută, cât și în lei. Baza de impozitare se corectează cu diferența de preț rezultată ca urmare a modificării cursului pieței valutare în vigoare la data încasării facturii față de cel utilizat la data facturării. Furnizorul este obligat să emită factura fiscală, în negru pentru sumele suplimentare încasate sau, după caz, în roșu pentru sumele de scăzut.

Art. 47. — (1) Baza de impozitare se determină integral la livrarea bunurilor și/sau prestarea serviciilor, chiar dacă prin contract se prevede plata în rate.

(2) În cazul operațiunilor cu plata în rate taxa pe valoarea adăugată determinată integral potrivit prevederilor alin. (1) se înregistrează în contul 4428 „TVA neexigibilă”, urmând ca, pe măsură ce aceasta devine exigibilă, să fie înregistrată în creditul contului 4427 „TVA colectată” prin debitul contului 4428 „TVA neexigibilă”.

Art. 48. — Pentru locația de gestiune baza de impozitare este constituită din suma convenită prin contractul încheiat de părți.

Art. 49. — Baza de impozitare pentru echipamentul de lucru și/sau de protecție, suportat parțial de salariați, este constituită din contravaloarea care este suportată de salariați.

Art. 50. — Pentru bunurile vândute în regim de consignatie baza de impozitare este constituită din:

a) suma obținută din vânzarea bunurilor încredințate de plătitorii de taxă pe valoarea adăugată. Pentru bunurile încredințate vândute plătitorii de taxă pe valoarea adăugată respectivi sunt obligați să emită facturi fiscale cel mai târziu în ultima zi a lunii în care s-a efectuat vânzarea;

b) suma reprezentând comisionul aplicat asupra vânzărilor de bunuri aparținând neplătitorilor de taxă pe valoarea adăugată sau scutite de taxă pe valoarea adăugată.

Art. 51. — (1) Persoanele impozabile înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, care realizează activitate de intermediere în turism, determină baza de impozitare pentru această activitate prin scăderea din prețul sau tariful total încasat de la clienți, inclusiv taxa pe valoarea adăugată, a următoarelor elemente:

a) prețul, inclusiv taxa pe valoarea adăugată, facturat de prestatorii serviciilor de transport, hoteliere, de restaurant și de alți prestatori;

b) cheltuielile efectuate de agenție sau de organizatorul de circuite turistice, cum ar fi cheltuielile privind: asigurarea auto a mijlocului de transport, taxe pentru viză, diurnă și cazare pentru șofer, taxe de autostradă, taxe de parcare, combustibil.

(2) Taxa pe valoarea adăugată colectată, aferentă activității de intermediere în turism, se calculează prin aplicarea cotei recalculate de 15,966% asupra bazei de impozitare determinate potrivit prevederilor alin. (1). Din taxa pe valoarea adăugată colectată se scade taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor și/sau serviciilor achiziționate, destinate necesităților proprii de funcționare a unităților care realizează activitate de intermediere în turism.

(3) Persoanele impozabile înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, care prestează servicii de turism folosind mijloace proprii sau închiriate, cum sunt mijloace de transport, hoteluri, restaurante, determină baza de impozitare pe baza prețurilor și a tarifelor negociate cu beneficiarii serviciilor turistice.

(4) Persoanele impozabile înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, care prestează atât operațiuni de intermediere, cât și servicii turistice folosind mijloace proprii sau închiriate, determină baza de impozitare distinct pentru fiecare activitate.

Art. 52. — (1) Pentru vânzările de bunuri în regim second-hand, baza de impozitare se determină la livrarea bunurilor și este constituită din suma reprezentând diferența dintre prețul de vânzare obținut, inclusiv taxa pe valoarea adăugată, și prețul de cumpărare al bunurilor respective. Taxa pe valoarea adăugată colectată, aferentă vânzării de bunuri în regim second-hand, se calculează prin aplicarea cotei recalculate de 15,966% asupra sumei astfel determinate.

(2) Prin *livrare de bunuri în regim second-hand*, în sensul taxei pe valoarea adăugată, se înțelege vânzarea de către persoane impozabile înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată de bunuri second-hand achiziționate din țară de la persoane fizice sau juridice care nu sunt înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată.

(3) Prin *bunuri second-hand*, în sensul taxei pe valoarea adăugată, se înțelege bunuri mobile corporale care au fost utilizate anterior achiziționării și urmează să fie reparate, îmbunătățite sau vândute ca atare, cu excepția lucrărilor de artă, obiectelor de antichitate, obiectelor de colecție, metalelor și pietrelor prețioase.

Art. 53. — Pentru operațiunile realizate de casele de amanet baza de impozitare este constituită din:

a) valoarea obținută din vânzarea bunurilor care devin proprietatea casei de amanet, ca urmare a nerestituirii împrumutului;

b) prețul de achiziție pentru bunurile care devin proprietatea casei de amanet și sunt utilizate potrivit art. 3 alin. (4) din lege.

Art. 54. — Pentru a putea fi excluse din baza de impozitare, rabaturile, remizele, risturnele, sconturile și alte reduceri de preț, prevăzute la art. 18 alin. (3) lit. a) din lege, trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) să fie efective și în sume exacte în beneficiul clientului;

b) să nu constituie, în fapt, remunerarea unui serviciu sau o contrapartidă pentru o prestație oarecare;

c) să fie reflectate în facturi fiscale sau în alte documente legale.

Art. 55. — (1) Penalizările, precum și sumele reprezentând daune-interese stabilite prin hotărâre judecătorească definitivă, solicitate pentru neîndeplinirea totală sau parțială a obligațiilor contractuale, se exclud din baza de impozitare numai dacă sunt percepute peste prețurile și/sau tarifele negociate.

(2) Nu se exclud din baza de impozitare sumele încasate pentru acoperirea prejudiciilor provocate de distrugerea, deteriorarea, nerestituirea în termen a bunurilor închiriate sau altele similare, care, în fapt, reprezintă contravaloarea bunurilor livrate sau a serviciilor prestate.

Art. 56. — (1) Sumele achitate de furnizor/prestator în contul clientului se decontează acestuia pe baza unei facturi fiscale pe care se înscrie mențiunea „factură de decontare — pentru plăți în numele clientului”, însoțită de copii de pe facturile achitate în numele clientului. În factura fiscală de decontare vor fi evidențiate facturile fiscale sau alte documente legal aprobate care au fost achitate, baza de impozitare și taxa pe valoarea adăugată aferentă. Furnizorul/prestatorul nu exercită dreptul de deducere pentru sumele achitate în numele clientului și nu colectează taxa pe valoarea adăugată din factura fiscală de decontare. De asemenea, nu va înregistra aceste sume în conturile de cheltuieli, respectiv de venituri, sumele respective contabilizându-se prin contul 462 „Creditori diverși”, inclusiv taxa pe valoarea adăugată. Clientul are dreptul de deducere a taxei pe valoarea adăugată înscrise în factura fiscală de decontare, însoțită de copii de pe documentele fiscale în baza cărora a fost întocmită.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică numai în situația în care furnizorii/prestatorii și clientul sunt persoane impozabile înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată.

Art. 57. — (1) Ambalajele care circulă prin facturare se cuprind în baza de impozitare a taxei pe valoarea adăugată la livrare, urmând ca la restituirea acestora suma impozabilă să fie redusă corespunzător, prin întocmirea unor facturi în roșu sau cu semnul minus, de către unitatea care a livrat ambalajele inițial, care vor fi înregistrate în mod obligatoriu atât în contabilitatea furnizorului, cât și în contabilitatea beneficiarului.

(2) Ambalajele de circulație, cum sunt navetele, buteliile, sticlele, borcanele, la schimb între furnizorii de marfă și beneficiarii, nu se facturează și nu intră în baza de impozitare a taxei pe valoarea adăugată la livrare.

(3) Prevederile alin. (2) se aplică și în condițiile în care beneficiarii nu dețin cantitățile de ambalaje necesare efectuării schimbului, dar aceștia primesc de la furnizorii de marfă ambalajele necesare în schimbul unei garanții bănești.

(4) Beneficiarii care au primit ambalaje în schimbul unei garanții au obligația să comunice periodic furnizorului, dar nu mai târziu de termenul legal pentru efectuarea inventarierii anuale, cantitățile de ambalaje scoase din evidență ca urmare a distrugerii, uzurii, lipsurilor sau altor cauze de aceeași natură. Pe baza datelor comunicate de beneficiari, furnizorii sunt obligați să factureze cu taxă pe valoarea adăugată cantitățile de ambalaje respective, în termen de 3 zile de la data comunicării.

(5) Regimul circulației ambalajelor pe bază de schimb se aplică în mod obligatoriu în relațiile cu neplătitorii de taxă pe valoarea adăugată, la livrare.

CAPITOLUL V

Cotele de impozitare și calculul taxei pe valoarea adăugată

Art. 58. — (1) Cotele aplicate operațiunilor taxabile sunt cele în vigoare la data la care ia naștere faptul generator al taxei pe valoarea adăugată, cu excepția operațiunilor prevăzute la art. 20 alin. (3) din lege, pentru care se aplică cotele în vigoare la data la care taxa pe valoarea adăugată devine exigibilă. Livrările de bunuri și prestările de servicii efectuate până la data de 31 mai 2002, justificate cu documente de expediție și transport, cu procese-verbale de recepție sau cu alte documente similare, din care să rezulte că livrarea și/sau prestarea au fost efectuate până la data menționată, vor fi facturate cu cotele în vigoare la data efectuării operațiunilor respective.

(2) Modul de calcul al cotei recalculate, prevăzută la art. 21 alin. (2) din lege, este următorul: $(\text{cota taxei}/\text{cota taxei} + 100) \times 100$. Nivelul cotei standard recalculate este de 15,966%.

CAPITOLUL VI

Regimul deducerilor

Art. 59. — Taxa pe valoarea adăugată este deductibilă la beneficiari în momentul în care aceasta este exigibilă la furnizori și/sau prestatori, cu excepțiile prevăzute la art. 22 alin. (2) din lege.

Art. 60. — (1) Dreptul de deducere prevăzut la alin. (4) al art. 22 din lege se referă la achizițiile de bunuri și/sau de servicii destinate realizării operațiunilor prevăzute la același alineat, inclusiv pentru realizarea de investiții necesare efectuării de astfel de operațiuni.

(2) Acțiunile de sponsorizare, publicitate, protocol, precum și alte acțiuni prevăzute în legi, efectuate în limitele și potrivit destinațiilor prevăzute în acestea, nu constituie livrare de bunuri și/sau prestare de servicii, conform art. 3 alin. (4) și art. 4 alin. (4) din lege. Persoanele impozabile înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată au dreptul de deducere a taxei pe valoarea adăugată pentru achizițiile destinate realizării acestor acțiuni, în conformitate cu art. 22 alin. (4) lit. c) din lege.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (2), efectuate peste limitele prevăzute de legi, precum și nerespectarea destinațiilor prevăzute de acestea constituie livrare de bunuri și/sau prestare de servicii conform art. 3 alin. (4), respectiv art. 4 alin. (3) din lege, și se supun regulilor de impozitare a operațiunilor taxabile, respectiv se colectează taxa pe valoarea adăugată aferentă și se deduce taxa pe valoarea adăugată aferentă achizițiilor.

(4) Microîntreprinderile care se încadrează în prevederile Ordonanței Guvernului nr. 24/2001 privind impunerea microîntreprinderilor, pentru bunurile acordate în cadrul acțiunilor de protocol, au dreptul de deducere a taxei pe valoarea adăugată pentru achizițiile destinate realizării acestor acțiuni ca și unitățile care sunt impuse în baza actelor normative care reglementează impozitul pe profit.

(5) Persoanele impozabile care desfășoară în străinătate operațiuni care, dacă ar fi efectuate în România, ar da drept de deducere a taxei pe valoarea adăugată au dreptul la deducerea taxei pe valoarea adăugată aferente achizițiilor efectuate în țară, destinate realizării acestor operațiuni. Prin *operațiuni efectuate în străinătate* se înțelege prestările de servicii pentru care locul prestării se situează în străinătate, potrivit prevederilor art. 7 din lege, și livrările de bunuri pentru care locul livrării este situat în străinătate, potrivit prevederilor art. 6 din lege.

(6) Taxa pe valoarea adăugată aferentă materiilor prime și materialelor, produselor finite, produselor în curs de fabricație și mărfurilor existente în stoc la începutul lunii în care persoanele impozabile au fost luate în evidență ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, precum și celor destinate realizării bunurilor și serviciilor al căror regim de taxă pe valoarea adăugată se modifică în sensul trecerii de la scutire fără drept de deducere la taxare se deduce potrivit prevederilor art. 22 din lege, pe bază de inventariere și conform documentelor legale de proveniență.

(7) În situația scoaterii din evidență ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, precum și a modificării regimului de taxă pe valoarea adăugată în sensul trecerii de la taxare la scutire fără drept de deducere, pentru bunurile de natura materiilor prime, materialelor și mărfurilor existente în stoc la data respectivă, stabilite pe bază de inventariere, dreptul de deducere exercitat la achiziția bunurilor se recalculează corespunzător noului regim de impozitare.

(8) Pentru bunurile prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. b) și c) din prezentele norme taxa pe valoarea adăugată dedusă inițial nu se recalculează.

Art. 61. — (1) În sensul art. 23 din lege, dreptul de deducere a taxei pe valoarea adăugată aferente achizițiilor de bunuri și/sau de servicii se exercită în funcție de gradul de utilizare a acestora la realizarea operațiunilor care dau drept de deducere, prevăzute la art. 22 alin. (4) din lege.

(2) Persoanele impozabile care efectuează atât operațiuni care dau drept de deducere, cât și operațiuni care nu dau drept de deducere vor determina taxa pe valoarea adăugată de dedus astfel:

a) achizițiile de bunuri și/sau de servicii destinate realizării de operațiuni care dau drept de deducere se înscriu în jurnalul pentru cumpărări, care se întocmește separat pentru aceste operațiuni, iar taxa pe valoarea adăugată aferentă acestora se deduce integral. În situația în care se efectuează investiții destinate exclusiv realizării de operațiuni care dau drept de deducere, intrările aferente acestora se înregistrează în același jurnal și se deduce integral taxa pe valoarea adăugată aferentă. Nu pot fi înregistrate în acest jurnal achizițiile de bunuri și/sau de servicii pentru care la data achiziției nu se cunoaște destinația certă pentru operațiuni cu drept de deducere. Acestea vor fi înscrise în jurnalul pentru cumpărări aferent achizițiilor de bunuri și/sau de servicii destinate atât realizării de operațiuni care dau drept de deducere, cât și celor care nu dau drept de deducere, prevăzută la lit. c). Dacă ulterior aceste bunuri/servicii au fost utilizate exclusiv pentru operațiuni care dau drept de deducere, se vor efectua regularizări pentru ca taxa aferentă să fie dedusă integral;

b) taxa pe valoarea adăugată aferentă achizițiilor de bunuri și/sau de servicii destinate exclusiv realizării de operațiuni care nu dau drept de deducere, precum și de investiții care sunt destinate realizării de astfel de operațiuni nu va fi dedusă. Aceste operațiuni se vor evidenția într-un jurnal pentru cumpărări separat;

c) achizițiile de bunuri și/sau de servicii destinate atât realizării de operațiuni care dau drept de deducere, cât și celor care nu dau drept de deducere, precum și de investiții destinate realizării acestor operațiuni se evidențiază în jurnalul pentru cumpărări întocmit separat. Taxa pe valoarea adăugată aferentă acestor operațiuni se deduce pe bază de pro rata.

(3) Este obligatorie evidența separată a gestiunilor de bunuri, potrivit destinației prevăzute la alin. (2).

(4) Pro rata se determină ca raport între: veniturile obținute din operațiuni care dau drept de deducere, la numărator, iar la numitor veniturile de la numărator plus veniturile obținute din operațiuni care nu dau drept de deducere, subvenții, alocații de la bugetul de stat sau bugetele locale, precum și orice alte venituri din care este finanțată activitatea. Se exclud din calculul pro rata veniturile financiare, astfel cum sunt prevăzute în Regulamentul privind aplicarea Legii contabilității nr. 82/1991, republicată, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 704/1993, dacă acestea nu provin din activitatea profesională specifică cu caracter financiar, efectuată de unități care desfășoară activități financiar-bancare. Unitățile care realizează investiții proprii finanțate din subvenții și/sau alocații de la bugetul de stat sau bugetele locale nu vor lua în calcul pro rata aceste sume. Pro rata se determină de regulă anual, astfel cum este prevăzută la alin. (5) și (6), situație în care elementele prevăzute la numitor și numărator sunt cumulate pentru întregul an fiscal, iar prin excepție aceasta poate fi determinată lunar, conform prevederilor alin. (8), în acest caz elementele prevăzute la numitor și numărator fiind cele efectiv realizate în cursul fiecărei luni.

(5) Pro rata aplicabilă provizoriu pentru un an este pro rata definitivă determinată pentru anul precedent sau pro rata determinată corespunzător regimului taxei pe valoarea adăugată aferente bunurilor și serviciilor prevăzute a fi realizate în anul curent. Persoanele impozabile vor comunica în scris organului fiscal teritorial la începutul anului fiscal, dar nu mai târziu de data de 25 februarie, nivelul pro rata aplicat, precum și modul de determinare a acesteia. Taxa pe valoarea adăugată de dedus se determină prin aplicarea pro rata provizorie utilizată asupra taxei pe valoarea adăugată deductibile, aferente achizițiilor destinate atât realizării de operațiuni care dau drept de deducere, cât și celor care nu dau drept de deducere. Începând cu data de 1 iunie 2002 persoanele impozabile vor păstra pro rata provizorie determinată la începutul anului 2002 și utilizată până la 31 mai 2002, până la determinarea pro rata definitivă potrivit prevederilor alin. (6).

(6) Pro rata definitivă se determină în luna decembrie în funcție de realizările efective din cursul anului, conform formulei de calcul prevăzute la alin. (4), și se înscrie în decontul de taxă pe valoarea adăugată, întocmit pentru luna decembrie. Regularizarea deducerilor operate după pro rata provizorie se realizează pe baza pro rata definitivă, astfel:

I. În anul 2002:

a) pentru lunile ianuarie—mai 2002 pro rata definitivă se aplică asupra taxei pe valoarea adăugată deductibile, rezultată din deconturile privind taxa pe valoarea adăugată, depuse în această perioadă. Diferența dintre suma rezultată și suma efectiv dedusă pe baza pro rata provizorie se cumulează cu suma obținută potrivit lit. b);

b) pentru lunile iunie—noiembrie 2002 pro rata definitivă se aplică asupra taxei pe valoarea adăugată deductibile, aferente achizițiilor prevăzute la alin. (2) lit. c), rezultată din deconturile privind taxa pe valoarea adăugată, depuse pentru această perioadă. Diferența dintre suma rezultată și suma efectiv dedusă pe baza pro rata provizorie se cumulează cu suma obținută potrivit lit. a) și se înscrie la rândul 10 din decont. Pentru achizițiile destinate atât realizării de operațiuni care dau drept de deducere, cât și celor care nu dau drept de deducere, din luna decembrie se aplică pro rata definitivă.

II. După 31 decembrie 2002, pentru lunile ianuarie—noiembrie ale fiecărui an fiscal se aplică pro rata definitivă asupra taxei pe valoarea adăugată deductibile, aferente achizițiilor prevăzute la alin. (2) lit. c), rezultată din deconturile privind taxa pe valoarea adăugată, depuse pentru această perioadă. Diferența dintre suma rezultată și suma dedusă pe baza pro rata provizorie se înscrie la rândul 10 din decont. Pentru achizițiile destinate atât realizării de operațiuni care dau drept de deducere, cât și celor care nu dau drept de deducere, din luna decembrie se aplică pro rata definitivă.

(7) În situația în care pro rata calculată potrivit alin. (4) nu asigură determinarea corectă a taxei de dedus, organele fiscale teritoriale pot aproba aplicarea de pro rate speciale, la solicitarea persoanelor impozabile în cauză, pe baza justificării prezentate. Pro rata specială poate să fie determinată pe baza altor elemente decât cele prevăzute la alin. (4), astfel încât să permită exercitarea dreptului de deducere cât mai corect posibil. Dacă aprobarea a fost acordată în timpul anului, persoanele impozabile au obligația să recalculeze taxa pe valoarea adăugată dedusă de la începutul anului pe baza pro rata specială, aprobată. Persoanele impozabile pot renunța la aplicarea pro rata specială numai la începutul unui an calendaristic și sunt obligate să anunțe organele fiscale.

(8) La cererea justificată a persoanelor impozabile organele fiscale la care acestea sunt înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată pot aproba ca pro rata să fie determinată lunar, potrivit prevederilor alin. (4). În anul în care a fost acordată aprobarea persoanele impozabile au obligația să recalculeze taxa pe valoarea adăugată dedusă de la începutul anului pe baza pro rata lunară. Persoanele impozabile pot renunța la aplicarea pro rata lunară numai la începutul unui an fiscal și sunt obligate să anunțe organele fiscale. Pro ratele lunare efectiv realizate sunt definitive și nu se regularizează la sfârșitul anului.

(9) Persoanele impozabile care au aplicat până la data de 31 mai 2002 criteriul specific de deducere a taxei pe valoarea adăugată, aprobate de organele fiscale teritoriale, vor continua aplicarea acestora și a pro rata lunară determinată potrivit alin. (4), până la sfârșitul anului 2002.

(10) Taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor și/sau serviciilor achiziționate înainte de punerea în funcțiune a unui obiectiv de investiții, dedusă potrivit prevederilor alin. (2), se recalculează la sfârșitul anului calendaristic următor celui de punere în funcțiune a investiției, astfel:

a) dacă investiția este utilizată exclusiv pentru operațiuni care nu dau drept de deducere, taxa pe valoarea adăugată dedusă inițial se recalculează integral;

b) dacă investiția este utilizată pentru operațiuni atât cu drept de deducere, cât și fără drept de deducere, taxa pe valoarea adăugată dedusă inițial se recalculează pe baza pro rata definitivă determinată la sfârșitul anului calendaristic următor celui de punere în funcțiune a investiției.

Art. 62. — (1) Documentele legale prevăzute la art. 24 alin. (1) lit. a) din lege, în baza cărora persoanele impozabile pot deduce taxa pe valoarea adăugată, sunt: exemplarul original al facturii fiscale sau alte documente specifice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 831/1997 pentru aprobarea modelelor formularelor comune privind activitatea financiară și contabilă și a normelor metodologice privind întocmirea și utilizarea acestora sau prin ordine ale ministrului finanțelor publice, emise în baza Hotărârii Guvernului nr. 831/1997, bonurile fiscale emise de aparatele de marcat electronice fiscale, aprobate conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația agenților economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, republicată, aparținând unităților de desfacere a carburanților auto, dacă sunt ștamplate și au înscrise denumirea cumpărătorului și numărul de înmatriculare a autovehiculului. Pentru achizițiile de bunuri supuse accizelor documentul legal de deducere a taxei pe valoarea adăugată este exemplarul original al facturii fiscale speciale utilizate pentru circulația acestor produse, vizată de supraveghetorul fiscal. Facturile fiscale sau alte documente legale emise pe numele salariaților unei persoane impozabile, aflați în deplasare în interesul serviciului, pentru cazarea în hoteluri sau alte unități similare, sunt documente legale de deducere a taxei pe valoarea adăugată, însoțite de decontul de deplasare întocmit conform prevederilor legale.

(2) Dreptul de deducere a taxei pe valoarea adăugată înscrise în documentele pentru achiziții de bunuri și/sau de servicii se exercită în funcție de data facturii fiscale sau a altui document legal, dacă acesta s-a primit până la data depunerii decontului taxei pe valoarea adăugată. Taxa pe valoarea adăugată aferentă achizițiilor de bunuri și/sau de servicii din cursul unei luni calendaristice se înscrie în jurnalul pentru cumpărări și este preluată corespunzător în decontul privind taxa pe valoarea adăugată, întocmit pentru luna respectivă. Documentele de achiziții primite după data depunerii decontului întocmit pentru luna respectivă se includ în deconturile întocmite pentru lunile următoare.

(3) Pentru importurile efectuate prin comisionari taxa pe valoarea adăugată, înscrisă în declarația vamală de import sau în actul constatator întocmit de organele vamale, se deduce numai de către unitatea beneficiară, pe baza documentelor respective, transmise în copie certificată de comisionari.

Art. 63. — (1) Taxa pe valoarea adăugată de rambursat pentru luna de raportare, prevăzută la art. 26 alin. (1) lit. a) din lege, este constituită din taxa pe valoarea adăugată intermediară de rambursat, determinată ca diferență între taxa dedusă și taxa colectată în luna de raportare și/sau taxa de rambursat din decontul lunii precedente, preluată în decontul lunii de raportare.

(2) Compensarea diferenței de taxă, prevăzută la art. 26 alin. (1) lit. b) din lege, rămasă după aplicarea prevederilor art. 26 alin. (1) lit. a) din lege, se efectuează de organele fiscale, care vor proceda astfel:

a) vor efectua compensarea, pe baza controlului efectuat, în termen de 30 de zile de la data depunerii cererii de compensare, în situația în care persoanele impozabile solicită compensarea fără a solicita și rambursarea taxei pe valoarea adăugată. Persoanele impozabile trebuie să depună la organul fiscal teritorial cererea de compensare, conform modelului prezentat în anexa nr. 1, precum și decontul de taxă pe valoarea adăugată din care rezultă suma de rambursat;

b) vor compensa din oficiu, pe baza controlului efectuat cu ocazia rambursării cu control anticipat, suma reprezentând alte impozite și taxe datorate bugetului de stat, în limita sumei de rambursat, în situația în care persoanele impozabile solicită rambursarea taxei pe valoarea adăugată. La rambursarea cu control ulterior compensarea din oficiu se efectuează pe baza datelor din Fișa plătitorului de impozite și taxe, iar controlul se efectuează o dată cu cel pentru rambursarea cu control ulterior. În ambele cazuri nu se depune cerere de compensare.

(3) La efectuarea operațiunilor de compensare nu se ține seama de taxa pe valoarea adăugată din facturile neachitate furnizorilor/prestatorilor.

(4) După depunerea cererii de compensare la organul fiscal competent, suma respectivă, verificată și confirmată de organul de control, nu mai poate fi inclusă în decont și reținută din taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor sau serviciilor facturate în perioada următoare celei pentru care s-a solicitat compensarea.

Art. 64. — (1) Persoanele impozabile care solicită rambursarea taxei pe valoarea adăugată potrivit prevederilor art. 27 alin. (1) din lege, denumită *rambursare cu control anticipat*, vor depune la organul fiscal teritorial cererea de rambursare prevăzută în anexa nr. 2, pe care au bifat caseta „rambursare cu control anticipat”, însoțită de decontul de taxă pe valoarea adăugată din care rezultă suma de rambursat. Organele fiscale vor rambursa, în termen de 30 de zile de la data depunerii cererii, sumele rezultate în urma verificării documentației stabilite prin ordin al ministrului finanțelor publice.

(2) În vederea soluționării cererilor de rambursare cu control anticipat organele fiscale vor proceda astfel:

a) vor determina taxa pe valoarea adăugată aferentă facturilor neachitate furnizorilor de bunuri și/sau prestatorilor de servicii, până la data încheierii controlului;

b) din suma de rambursat rezultată din ultimul decont de taxă pe valoarea adăugată, corectată cu eventualele diferențe rezultate în urma verificării, se scade taxa aferentă facturilor neachitate, determinându-se astfel taxa aferentă facturilor achitate;

c) vor restitui suma taxei pe valoarea adăugată aferente facturilor achitate, determinată potrivit lit. b), în cazul în care persoana impozabilă nu are impozite și taxe datorate bugetului de stat și neachitate până la data efectuării controlului;

d) dacă suma compensată este mai mică decât taxa pe valoarea adăugată aferentă facturilor achitate, vor restitui diferența dintre taxa aferentă facturilor achitate și suma compensată din oficiu, conform prevederilor art. 63 alin. (2) lit. b) din prezentele norme, în cazul în care persoana impozabilă are impozite și taxe datorate bugetului de stat neachitate la data efectuării controlului;

e) nu vor proceda la rambursare dacă în urma compensării efectuate din oficiu suma compensată este mai mare sau egală cu taxa pe valoarea adăugată aferentă facturilor achitate.

(3) Rambursarea cu control anticipat a taxei pe valoarea adăugată se va efectua ținându-se seama și de prevederile Ordonanței Guvernului nr. 11/1996 privind executarea creanțelor bugetare, aprobată și modificată prin Legea nr. 108/1996, cu modificările ulterioare.

(4) În cazul în care organele de control propun, în urma verificării, aprobarea rambursării parțiale a taxei pe valoarea adăugată sau respingerea cererii, vor menționa în actul de control întocmit motivele și cauzele care determină situația respectivă. Prin actul de control se va stabili modul de evidențiere, respectiv pe cheltuieli sau preluarea în decontul lunii următoare a sumelor neadmise la rambursare, în funcție de cauze.

(5) După depunerea cererii de rambursare cu control anticipat la organul fiscal competent, suma respectivă, verificată și confirmată de organul fiscal, nu mai poate fi inclusă în decont și reținută din taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor sau serviciilor facturate în perioada următoare celei pentru care s-a solicitat rambursarea. Sumele prevăzute în decontul lunii precedente pentru care nu s-a primit, până la data depunerii decontului lunii următoare, confirmarea sau aprobarea rambursării se pot prelua în decontul lunii următoare, în această situație considerându-se că persoana impozabilă a renunțat la cererea de rambursare.

(6) Persoanele impozabile care solicită rambursarea taxei pe valoarea adăugată cu verificarea semestrială a documentației, potrivit prevederilor art. 27 alin. (2) din lege, denumită *rambursare cu control ulterior*, au obligația să depună la organul fiscal teritorial decontul de taxă pe valoarea adăugată, din care rezultă suma de rambursat, și cererea de rambursare, pe care au bifat caseta „rambursare cu control ulterior”.

(7) Persoanele impozabile care solicită rambursarea cu control ulterior a taxei pe valoarea adăugată au obligația să respecte prevederile alin. (5) al art. 27 din lege. Se va ține seama de facturile achitate furnizorilor până la data depunerii cererii. Organele fiscale teritoriale au obligația să întocmească fișa de analiză de risc, prevăzută în anexa nr. 3, în termen de 10 zile lucrătoare de la data depunerii cererii de rambursare. Grila de analiză de risc, cuprinsă în fișa de analiză de risc, se actualizează semestrial prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Finanțelor Publice. Dacă punctajul rezultat din fișa de analiză de risc este mai mic de 135 de puncte inclusiv, organele fiscale teritoriale vor proceda astfel:

a) în situația în care persoana impozabilă nu are impozite și taxe datorate bugetului de stat neachitate la termenele legale, vor restitui suma taxei pe valoarea adăugată aferente facturilor achitate, rezultată din cererea de rambursare;

b) dacă suma de compensat este mai mică decât taxa pe valoarea adăugată aferentă facturilor achitate, vor restitui diferența dintre taxa pe valoarea adăugată aferentă facturilor achitate, rezultată din cererea de rambursare, și suma compensată din oficiu potrivit prevederilor art. 63 alin. (2) lit. b) din prezentele norme;

c) în cazul în care suma de compensat este mai mare sau egală cu taxa pe valoarea adăugată aferentă facturilor achitate, se respinge cererea de rambursare cu

control ulterior, persoana impozabilă având posibilitatea să solicite compensarea prevăzută la art. 63 alin. (2) lit. a) din prezentele norme.

(8) Dacă punctajul rezultat din fișa de analiză de risc este mai mare de 135 de puncte exclusiv, organele fiscale au obligația să înștiințeze persoanele impozabile care nu au întrunit punctajul necesar și să le transmită o copie de pe fișa de analiză de risc, în termen de 10 zile lucrătoare de la data depunerii cererii de rambursare. Persoanele impozabile pot solicita, în termen de 3 zile de la data primirii înștiințării, reanalizarea punctajului acordat. În termen de două zile de la data când au fost sesizate organele fiscale vor reanaliza punctajul acordat și, în funcție de rezultat, vor proceda la efectuarea rambursării sau, după caz, vor comunica răspunsul negativ persoanei impozabile. Persoana impozabilă a cărei cerere de rambursare cu control ulterior a fost respinsă și după reanalizarea punctajului poate solicita rambursarea potrivit prevederilor art. 27 alin. (1) din lege, situație în care va depune o altă cerere de rambursare în care a bifat caseta „cu control anticipat”.

(9) Pentru rambursările cu control ulterior organele de control fiscal au obligația să efectueze semestrial verificarea documentației stabilite prin ordin al ministrului finanțelor publice. Data de referință pentru stabilirea datelor la care se vor efectua controalele este data aprobării primei rambursări cu control ulterior, urmând ca de la această dată controalele să se efectueze din șase în șase luni, dacă în intervalele respective au fost acordate numai rambursări cu control ulterior. Dacă în perioadele respective se efectuează și rambursări cu control anticipat, controlul acestora va cuprinde în mod obligatoriu și perioada anterioară pentru care persoana impozabilă a beneficiat de rambursare cu control ulterior. După efectuarea unei rambursări cu control anticipat, termenul de referință pentru stabilirea datelor la care se vor efectua controalele rambursărilor cu control ulterior este data primei rambursări cu control ulterior efectuate după cea cu control anticipat.

(10) Subunitățile tip sedii secundare fără personalitate juridică, înregistrate ca plătitoare de taxă pe valoarea adăugată, beneficiază de rambursare numai dacă unitatea centrală și toate subunitățile componente și-au achitat taxa pe valoarea adăugată datorată bugetului de stat.

Art. 65. — Prevederile art. 63 și 64 din prezentele norme, referitoare la rambursarea cu control ulterior efectuată în baza art. 27 alin. (2) din lege, se vor aplica începând cu data de 1 octombrie 2002.

Art. 66. — (1) Organele fiscale teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice pot solicita persoanelor impozabile care au depus cerere de rambursare a taxei pe valoarea adăugată cu control anticipat, pentru sume ce depășesc 1 miliard de lei, garanții personale sau solidare în situația în care rambursarea este solicitată ca urmare a efectuării unor exporturi a căror contravaloare în valută neîncasată până la data încheierii controlului este egală sau mai mare decât suma solicitată la rambursare.

(2) Garanția se constituie printr-un depozit bănesc sau printr-o scrisoare de garanție bancară emisă de o bancă autorizată de Banca Națională a României, astfel:

- a) pentru sume de rambursat cuprinse între 1 și 10 miliarde lei inclusiv, garanția se va constitui în procent de 20% din suma solicitată la rambursare;
- b) pentru sume de rambursat de peste 10 miliarde lei exclusiv, garanția se va constitui în procent de 30% din suma solicitată la rambursare.

(3) Organele fiscale vor debloca garanțiile constituite, proporțional cu contravaloarea exporturilor avute în vedere la data constituirii garanției, care au fost încasate ulterior.

CAPITOLUL VII

Obligațiile plătitorilor

Art. 67. — (1) Potrivit prevederilor art. 29 lit. A din lege persoanele impozabile care realizează operațiuni taxabile și/sau scutite cu drept de deducere au obligația, în condițiile prevăzute de lege, să se declare ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, urmând procedurile privind înregistrarea fiscală a plătitorilor de impozite și taxe. De asemenea, au obligația să solicite organului fiscal scoaterea din evidență ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată, conform reglementărilor legale în vigoare, în caz de încetare a activității, în termen de 15 zile de la data actului legal în care se consemnează situația respectivă.

(2) Persoanele, indiferent de statutul lor juridic, care realizează în exclusivitate operațiuni pentru care nu au calitatea de persoană impozabilă sau operațiuni scutite de taxa pe valoarea adăugată fără drept de deducere, nu vor fi înregistrate sau, după caz, vor fi scoase din evidență ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, la solicitarea acestora.

(3) Sunt supuse obligației de înregistrare ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată și instituțiile publice prevăzute la art. 2 alin. (5) din lege, în situația în care realizează activități pentru care au calitatea de persoană impozabilă. Poate fi înregistrată ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată instituția publică în ansamblul său ori, după caz, în funcție de natura activităților desfășurate, numai partea din structura organizatorică prin care sunt realizate operațiunile taxabile și/sau scutite cu drept de deducere.

(4) Subunitățile tip sedii secundare — sucursale, agenții, reprezentanțe sau alte asemenea unități fără personalitate juridică — pot fi înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată în următoarele condiții:

- a) unitatea centrală să fie înregistrată ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată;
- b) să aibă acceptul unității centrale și al organului fiscal la care aceasta este înregistrată ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată;
- c) să aibă condiții asigurate pentru respectarea prevederilor art. 29 din lege.

(5) Pentru persoanele impozabile care, potrivit legii, îndeplinesc condițiile de plătitori de taxă pe valoarea adăugată, dar nu au depus declarație de înregistrare fiscală sau, după caz, declarație de mențineri, în vederea luării în evidență ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, organele fiscale vor proceda astfel:

a) vor stabili diferența dintre taxa pe valoarea adăugată la care persoana impozabilă ar fi avut drept de deducere, conform documentelor legale aferente achizițiilor de bunuri și/sau de servicii, și taxa pe valoarea adăugată pe care ar fi avut obligația să o colecteze, aferentă bunurilor livrate și serviciilor prestate;

b) în situația în care, potrivit metodologiei prevăzute la lit. a), rezultă o diferență de taxă datorată bugetului de stat, vor calcula majorările și penalitățile de întâziere legale pentru întâzierea plății, vor aplica sancțiunile prevăzute de lege și vor lua măsuri pentru intrarea în legalitate.

(6) Dacă, potrivit metodologiei prevăzute la alin. (5) lit. a), rezultă că taxa pe valoarea adăugată pe care persoana impozabilă ar fi avut dreptul să o deducă este mai mare decât taxa pe care ar fi avut obligația să o colecteze, aceasta nu are dreptul să solicite bugetului restituirea sumei respective, consecință a neîndeplinirii obligației de a se înregistra ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată. Organele fiscale vor aplica sancțiunile prevăzute de lege și vor lua măsuri pentru intrarea în legalitate.

Art. 68. — (1) Pentru bunurile livrate cu aviz de însoțire furnizorii sunt obligați ca în termen de 3 zile lucrătoare de la data livrării să emită facturi fiscale și să le transmită beneficiarilor. Bunurile livrate fără aviz de însoțire se facturează la data livrării. La constituirea unei societăți comerciale, pentru aportul în natură la capitalul social factura fiscală se emite de persoana care contribuie la aportul în natură la capitalul social al noii societăți, după înregistrarea ca plătitor de impozite și taxe a acestei societăți. Pentru avansurile încasate se aplică și prevederile alin. (5).

(2) Pentru prestările de servicii, altele decât cele prevăzute la alin. (3) și (4), prestatorii sunt obligați să emită facturi fiscale sau alte documente legal aprobate, la data finalizării prestării serviciilor sau, după caz, la sfârșitul lunii în care prestarea serviciilor a fost finalizată, în funcție de natura acestora. Pentru avansurile încasate se aplică și prevederile alin. (5).

(3) Pentru livrările de bunuri și/sau prestările de servicii care se efectuează continuu — energie electrică și termică, gaze naturale, apă, servicii telefonice și altele similare — facturarea se face în termen de 3 zile de la data întocmirii documentelor prin care furnizorii/prestatorii au stabilit cantitățile livrate și serviciile prestate, dar nu mai târziu de finele lunii următoare celei în care s-a efectuat livrarea/prestarea. Pentru avansurile încasate se aplică și prevederile alin. (5).

(4) Pentru prestările de servicii decontate pe bază de situații de lucrări, cum sunt lucrările de construcții-montaj, facturarea se face la data confirmării situațiilor de lucrări de către beneficiarii acestora. În situația în care se încasează avansuri, se aplică și prevederile alin. (5).

(5) Pentru avansuri furnizorii de bunuri și prestatorii de servicii sunt obligați să emită facturi fiscale în termen de 3 zile de la data încasării sumelor. Aceste prevederi se aplică și pentru lucrările imobiliare care se finalizează într-un bun imobil, pentru care antreprenorii nu au optat pentru amânarea exigibilității taxei pe valoarea adăugată la livrare. Facturile fiscale pentru avansuri se regularizează prin stornare la data emiterii facturii fiscale pentru contravaloarea integrală a livrărilor de bunuri și/sau a prestărilor de servicii. Persoanele impozabile care realizează activitate de vânzare de bunuri pe bază de contracte de vânzare-cumpărare către persoane fizice, cu plata eșalonată sunt formă de avansuri, livrarea bunurilor efectuându-se după achitarea integrală a contravalorii mărfurilor contractate, nu au obligația să întocmească facturi fiscale pentru avansurile încasate decât la livrarea bunurilor. Pentru avansurile încasate taxa pe valoarea adăugată se colectează pe bază de borderou de vânzare (încasare).

(6) Pentru avansurile prevăzute la pct. 1—4 ale lit. c) a alin. (4) al art. 16 din lege persoanele impozabile nu au obligația să emită facturi fiscale. La solicitarea beneficiarilor persoanele impozabile pot emite facturi fiscale fără taxa pe valoarea adăugată pentru aceste avansuri, regularizarea acestora și facturarea finală urmând a fi efectuate în termen de 3 zile lucrătoare de la data livrării și/sau prestării, în funcție de regimul de impozitare al operațiunii.

(7) Transferul proprietății bunurilor în executarea creanțelor, în situația în care bunurile au fost predate pe bază de înțelegere între debitor și creditor, se consemnează în facturi fiscale de către debitor, dacă operațiunea constituie livrare de bunuri potrivit prevederilor art. 3 lit. c) din prezentele norme.

(8) În cazul bunurilor supuse executării silită, dacă operațiunea constituie livrare de bunuri potrivit prevederilor art. 3 lit. c) din prezentele norme, obligația întocmirii facturii fiscale revine persoanei fizice sau juridice abilitate prin lege să efectueze vânzarea bunurilor respective, care va proceda astfel:

a) va emite factură fiscală de executare silită, în trei exemplare, cu respectarea prevederilor art. 21 alin. (2) lit. c) din lege, în situația în care bunurile au fost vândute prin licitație. Originalul facturii fiscale de executare silită se transmite cumpărătorului, respectiv adjudecatarului, iar exemplarul al doilea se transmite debitorului executat silit;

b) va încasa contravaloarea bunurilor, inclusiv taxa pe valoarea adăugată, de la cumpărător, iar taxa pe valoarea adăugată va fi virată bugetului de stat în termen de 3 zile lucrătoare de la data încasării de la cumpărător. O copie de pe documentul prin care s-a efectuat plata taxei pe valoarea adăugată va fi transmisă debitorului;

c) taxa pe valoarea adăugată din facturile fiscale de executare silită va fi înregistrată de către persoanele fizice sau juridice abilitate prin lege să efectueze vânzarea bunurilor supuse executării silită, în alte conturi contabile decât cele specifice taxei pe valoarea adăugată. În situația în care persoana fizică sau juridică abilitată prin

lege să efectueze vânzarea bunurilor supuse executării silite este înregistrată ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată, nu va evidenția în decontul privind taxa pe valoarea adăugată operațiunile respective.

(9) În situația în care executarea silită a fost efectuată potrivit prevederilor alin. (8), debitorul are următoarele obligații:

a) să înregistreze în evidența proprie operațiunea de livrare de bunuri, pe baza facturii fiscale de executare silită transmise de persoana fizică sau juridică abilitată prin lege să efectueze vânzarea bunurilor, inclusiv taxa pe valoarea adăugată colectată aferentă. În situația în care se prevede plata în rate a bunurilor, taxa pe valoarea adăugată se colectează la data stabilită pentru plata ratelor;

b) să înregistreze, pe baza documentului de plată transmis de persoana fizică sau juridică abilitată prin lege să efectueze vânzarea bunurilor, taxa pe valoarea adăugată la rândul 23 din decontul privind taxa pe valoarea adăugată.

(10) Cumpărătorii/adjudecatarii își vor exercita dreptul de deducere a taxei pe valoarea adăugată pe baza facturilor fiscale de executare silită. În situația în care se prevede plata în rate a bunurilor, taxa pe valoarea adăugată se deduce la data stabilită pentru plata ratelor.

Art. 69. — (1) Persoanele fizice sau juridice care nu îndeplinesc condițiile de luare în evidență ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată nu au dreptul să emită facturi fiscale sau alte documente cu taxa pe valoarea adăugată pentru vânzări de bunuri și/sau prestări de servicii.

(2) Persoanele care încalcă prevederile alin. (1) sunt obligate să procedeze astfel: a) vor vira la bugetul de stat o sumă egală cu taxa pe valoarea adăugată declarată pe factura fiscală sau pe alt document, dacă aceasta a fost încasată de la beneficiar. Pentru neplata în termenul stabilit de lege a acestor sume se datorează majorări și penalități de întârziere calculate de la data încasării, conform legislației privind calculul și plata sumelor datorate pentru neachitarea la termen a impozitelor și taxelor;

b) în situația în care contravaloarea bunurilor livrate și/sau a serviciilor prestate înscrise în factura fiscală sau în alt document nu a fost încasată, total sau parțial, de la beneficiar, persoanele menționate la alin. (2) sunt obligate să storneze facturile sau documentele emise cu taxa pe valoarea adăugată și, concomitent, să întocmească facturi sau alte documente fără taxa pe valoarea adăugată.

Art. 70. — (1) Taxa pe valoarea adăugată de plată, stabilită prin decontul de taxă pe valoarea adăugată întocmit lunar, se achită, până la data de 25 a lunii următoare inclusiv, la bugetul de stat în conturile deschise la trezoreria statului în acest scop.

(2) Persoanele impozabile înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, care au în structură subunități tip sedii secundare — sucursale, agenții, reprezentanțe sau alte asemenea unități fără personalitate juridică — care nu sunt înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, vor întocmi un singur decont de taxă pe valoarea adăugată pentru întreaga activitate, pe baza deconturilor privind taxa pe valoarea adăugată completate de aceste subunități până la rândul 17 inclusiv. Subunitățile nu vor completa rândurile 8 și 13 din decontul privind taxa pe valoarea adăugată pe care îl transmit unității centrale. Deconturile privind taxa pe valoarea adăugată întocmite de subunitățile neînregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată nu se depun la organele fiscale.

(3) Taxa pe valoarea adăugată datorată potrivit prevederilor art. 29 lit. D.b) din lege se achită la organele vamale.

(4) La persoanele impozabile înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată operațiunile prevăzute la art. 29 lit. D.c)–f) din lege vor fi evidențiate contabil astfel:

a) înregistrarea obligației de plată a taxei pe valoarea adăugată :

4428	=	446
------	---	-----

„T.V.A. neexigibilă“	=	„Alte impozite, taxe și vărsăminte asimilate“
----------------------	---	---

Operațiunea se înscrie în jurnalul pentru cumpărări în coloanele 9 și 10, corespunzător destinației bunurilor și/sau serviciilor, potrivit prevederilor art. 61 alin. (2) din prezentele norme;

b) înregistrarea stingerii obligației de plată prin plata efectivă a taxei pe valoarea adăugată:

446	=	512 sau alt cont de disponibilități
„Alte impozite, taxe și vărsăminte asimilate“	=	„Disponibil în cont curent“

4426	=	4428
------	---	------

„T.V.A. deductibilă“	=	„T.V.A. neexigibilă“
----------------------	---	----------------------

Operațiunea se înscrie în jurnalul pentru cumpărări în coloanele 7 și 8, corespunzător destinației bunurilor și/sau serviciilor, potrivit prevederilor art. 61 alin. (2) din prezentele norme, pe baza documentului de plată a taxei pe valoarea adăugată;

c) înregistrarea stingerii obligației de plată prin compensarea efectuată potrivit art. 29 lit. D.h) din lege:

446	=	4424
„Alte impozite, taxe și vărsăminte asimilate“	=	„T.V.A. de rambursat“

4426	=	4428
------	---	------

„T.V.A. deductibilă“	=	„T.V.A. neexigibilă“
----------------------	---	----------------------

Operațiunea se înscrie în jurnalul pentru cumpărări în coloanele 7 și 8, corespunzător destinației bunurilor și/sau serviciilor, potrivit prevederilor art. 61 alin. (2) din prezentele norme, pe baza notei contabile în care se consemnează operațiunea de compensare pe care se înscrie în mod obligatoriu data;

d) în situația în care plata sau compensarea taxei pe valoarea adăugată se efectuează în termenele prevăzute la art. 29 lit. D.c)–f) din lege, se pot efectua direct următoarele înregistrări contabile:

1. în cazul plății:

4426	=	512 sau alt cont de disponibilități
------	---	-------------------------------------

„T.V.A. deductibilă“	=	„Disponibil în cont curent“
----------------------	---	-----------------------------

2. în cazul compensării:

4426	=	4424
------	---	------

„T.V.A. deductibilă“	=	„T.V.A. de rambursat“
----------------------	---	-----------------------

Înregistrările în jurnalul pentru cumpărări se efectuează potrivit prevederilor lit. b) și/sau c).

(5) La persoanele care nu sunt înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată operațiunile prevăzute la art. 29 lit. D.d)–f) din lege vor fi evidențiate contabil astfel:

635 = 446	—	cu taxa pe valoarea adăugată datorată;
-----------	---	--

446 = 5121	sau alt cont de disponibilități	—	cu taxa pe valoarea adăugată plătită.
------------	---------------------------------	---	---------------------------------------

CAPITOLUL VIII

Dispoziții finale

Art. 71. — (1) Persoanele impozabile înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, care au facturat în mod eronat operațiuni scutite fără drept de deducere cu taxa pe valoarea adăugată, sunt obligate să urmeze procedura stabilită la art. 31 alin. (1) din lege, în vederea facturării corecte, fără taxa pe valoarea adăugată, a acestor operațiuni.

(2) Taxa pe valoarea adăugată datorată conform prevederilor art. 29 lit. D.c)–f) din lege, constatată de organele de control fiscal ca neachitată în termenul legal și neevidențiată în contabilitate, va fi achitată în termenele prevăzute de legislația în vigoare privind controlul fiscal și nu va fi înregistrată în decontul de taxă pe valoarea adăugată. Pentru neplata în termenul stabilit de lege a acestor sume se datorează majorări și penalități de întârziere calculate conform legislației privind calculul și plata sumelor datorate pentru neachitarea la termen a impozitelor și taxelor.

(3) Taxa pe valoarea adăugată datorată conform prevederilor art. 29 lit. D.c)–f) din lege, constatată de organele de control fiscal ca neachitată în termenul legal, dar evidențiată în contabilitate, va fi achitată în termenele prevăzute de legislația în vigoare privind controlul fiscal și va fi înregistrată în decontul de taxă pe valoarea adăugată întocmit pentru luna în care plata se efectuează. Pentru neplata în termenul stabilit de lege a acestor sume se datorează majorări și penalități de întârziere calculate conform legislației privind calculul și plata sumelor datorate pentru neachitarea la termen a impozitelor și taxelor.

(4) Diferențele de taxă pe valoarea adăugată constatate de organele de control fiscal se plătesc sau se restituie în termenele prevăzute de legislația în vigoare privind controlul fiscal. Sumele respective nu se includ în deconturile de taxă pe valoarea adăugată. Pentru neplata în termenul stabilit de lege a acestor sume se datorează majorări și penalități de întârziere calculate conform legislației privind calculul și plata sumelor datorate pentru neachitarea la termen a impozitelor și taxelor.

(5) Unitățile prestatoare de servicii turistice care au încheiat, până la data de 31 mai 2002 inclusiv, contracte ferme cu beneficiari din străinătate pot aplica, până la data de 31 decembrie 2002 inclusiv, pentru contractele respective, regimul de scutire de taxă pe valoarea adăugată cu drept de deducere.

(6) Unitățile prestatoare de servicii turistice care optează pentru regimul de scutire de taxă pe valoarea adăugată cu drept de deducere, prevăzut la alin. (5), sunt obligate la plata contribuției de 3% la Fondul pentru dezvoltarea și promovarea turismului, calculată asupra veniturilor încasate din aceste contracte după data de 1 iunie 2002 inclusiv.

(7) Persoanele juridice, precum și persoanele fizice și asociațiile familiale autorizate conform Decretului-lege nr. 54/1990 privind organizarea și desfășurarea unor activități economice pe baza liberei inițiative, cu modificările ulterioare, care au încheiat contracte ferme de import până la data de 31 mai 2002 inclusiv, beneficiază, pentru contractele respective, până la data de 31 decembrie 2002 inclusiv, de regimul fiscal și procedurile aplicabile drepturilor de import, în vigoare până la data de 31 mai 2002 inclusiv.

(8) Actelor adiționale la contractele prevăzute la alin. (7) și contractelor de import, încheiate după data de 1 iunie 2002 inclusiv, le sunt aplicabile prevederile legale în vigoare după această dată în ceea ce privește drepturile de import.

(9) Persoanele juridice care achiziționează bunuri din import în baza unor acorduri încheiate cu organisme internaționale, ratificate până la data de 31 mai 2002 inclusiv, beneficiază pentru achizițiile respective, până la data de 31 decembrie 2002 inclusiv, de regimul fiscal și procedurile aplicabile drepturilor de import, în vigoare până la data de 31 mai 2002 inclusiv.

(10) Construcțiile de locuințe realizate prin Agenția Națională pentru Locuințe pe bază de contracte ferme încheiate cu societăți de construcții până la data de 31 mai 2002 inclusiv beneficiază de scutire cu drept de deducere a taxei pe valoarea adăugată până la finalizarea construcției, potrivit termenilor contractuali, inclusiv celor introduși prin acte adiționale impuse de situații tehnice justificate.

(11) Persoanele, indiferent de statutul lor juridic, care au încheiat, până la data de 31 mai 2002 inclusiv, contracte ferme pentru construcții de locuințe cu persoane juridice și/sau fizice autorizate să efectueze lucrări de construcții, beneficiază de scutire de taxă pe valoarea adăugată cu drept de deducere, pentru contractele respective, până la data de 31 decembrie 2002 inclusiv.

(12) Condițiile în care se aplică prevederile alin. (10) și (11) se stabilesc prin ordin al ministrului finanțelor publice.

(13) În sensul prezentelor norme *contractele ferme* reprezintă contracte valabil încheiate a căror dată de intrare în vigoare este anterioară datei de 1 iunie 2002.

(14) Prevederile prezentelor norme sunt aplicabile de la data intrării în vigoare a legii.

Art. 72. — Anexele nr. 1–3 fac parte integrantă din prezentele norme.

TAXA PE VALOAREA ADAUGATA
CERERE DE COMPENSARE

CODUL FISCAL AL PLATITORULUI	<table border="1" style="width: 100%; height: 20px;"> <tr> <td style="width: 12.5%;"></td> <td style="width: 12.5%;"></td> <td style="width: 12.5%;"></td> <td style="width: 12.5%;"></td> <td style="width: 12.5%;"></td> <td style="width: 12.5%;"></td> <td style="width: 12.5%;"></td> <td style="width: 12.5%;"></td> </tr> </table>								
DENUMIREA									
Localitatea....., str.....nr.....									

Solicit compensarea sumei de....., rezultata din decontul aferent lunii....., anul..... cu urmatoarele impozite si taxe datorate bugetului de stat:

1. Impozit pe venit.....
2. Impozit pe profit.....
3. Alte impozite si taxe datorate bugetului de stat.....

Numele si prenumele....., functia.....
Semnatura si stampila.....

CADRUL REZERVAT ORGANULUI FISCAL	
Se aproba compensarea sumei de	Organul fiscal..... Codul .....
Nu se aproba compensarea sumei de	Numarul de inregistrare.....
Numele persoanei care aproba compensarea.....	Data depunerii(ZZ/LL/AA) .../.../...
Functia ..... Semnatura..... Data(ZZ/LL/AA).../.../...	Primit

Tiparit la R.A. "Imprimeria Nationala"

*) Anexa nr. 1 este reprodusă în facsimil.

TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ
CERERE DE RAMBURSARE

CODUL FISCAL AL PLATITORULUI

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

DENUMIREA .....

Localitatea....., str.....nr.....

Solicit

rambursare cu control anticipat

rambursare cu control ulterior

in contul nr....., deschis la .....

Suma de rambursat rezultata din decontul aferent lunii ....., anul....., este de ..... lei.

Suma solicitata la rambursare este de ..... lei *)

Declar pe proprie raspundere ca suma solicitata la rambursare este aferenta facturilor achitate furnizorilor/prestatorilor din tara din care rezulta taxa pe valoarea adaugata deductibila. **)

Numele si prenumele....., functia.....

Semnatura si stampila.....

CADRUL REZERVAT ORGANULUI FISCAL

Se aproba rambursarea sumei de de	Organul fiscal ..... codul .....
Nu se aproba rambursarea sumei de	Numarul de inregistrare.....
Suma de reportat in decontul lunii urmatoare.....	Data depunerii (ZZ/LL/AA)
Numele persoanei care aproba rambursarea	.../.../.....
Functia ..... Semnatura ..... Data(ZZ/LL/AA) .../.../...	Primit

*) se va inscrie in cazul solicitarii rambursarii cu control anticipat suma de rambursat din decontul lunii precedente iar pentru rambursarea cu control ulterior numai suma aferenta facturilor achitate

**) declaratia pe proprie raspundere este valabila numai pentru contribuabilii care solicita rambursarea cu control ulterior.

M.F.P. cod 14.13.03.02

Tiparit la R.A. "Imprimeria Nationala"

¹⁾ Anexa nr. 2 este reprodusă în facsimil.

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE
DIRECTIA GENERALA A FINANTELOR PUBLICE
A JUDETULUI/MUNICIPIULUI .....

FISA DE ANALIZA DE RISC
PENTRU RAMBURSAREA TAXEI PE VALOAREA ADAUGATA
CU CONTROL ULTERIOR

I. Date privind persoana impozabila:

1. Denumire .....
2. Cod fiscal .....
3. Adresa.....

II. Numarul si data cererii de rambursare .....

III. Grila de analiza de risc:

Nr. crt.	Criteriile	Punctaj	Punctaj acordat
1	Suma solicitata la rambursare:		
	a) pana la 500 milioane, inclusiv	0	
	b) intre 500 milioane, exclusiv si 1,5 miliarde lei, inclusiv	15	
	c) intre 1,5 miliarde, exclusiv si 5 miliarde, inclusiv	25	
	d) peste 5 miliarde	40	
2	Daca este prima cerere de rambursare	50	
3	Total sume rambursate in ultimele 6 luni, pentru care nu s-a efectuat controlul:		
	a) pana la 1 miliard, inclusiv	0	
	b) intre 1 miliard, exclusiv si 2 miliarde, inclusiv	5	
	c) intre 2 miliarde, exclusiv si 5 miliarde, inclusiv	10	
	d) peste 5 miliarde	15	
4	Rata respingerilor sumelor solicitate la rambursare in ultimele 6 luni, calculata dupa formula: total sume respinse la rambursare/ total sume solicitate la rambursare* 100		
	a) pana la 10 %, inclusiv	0	
	b) intre 10%, exclusiv si 30%, inclusiv	10	
	c) intre 30%, exclusiv si 50 %, inclusiv	25	
	d) intre 50%, exclusiv si 80%, inclusiv	35	
	e) peste 80%	50	
5	Comportamentul persoanei impozabile in ceea ce priveste plata impozitelor si taxelor datorate bugetului de stat, in ultimele 6 luni:		

*) Anexa nr. 3 este reprodusă în facsimil.

	a) daca a efectuat maximum 5 plati cu intarziere	0	
	b) daca a efectuat mai mult de 5 plati cu intarziere, inclusiv	5	
	c) daca are restante la plata care pot fi compensate din suma de rambursat	10	
	d) daca are restante la plata mai mari decat suma de rambursat, esalonate la plata	30	
6	Daca activitatea desfasurata include si:		
	a) producerea si/sau comercializarea urmatoarelor produse: bauturi alcoolice, produse din tutun, cafea	40	
	b) comercializarea de fier vechi, busteni si lemn neprelucrat	40	
	c) activitati imobiliare	10	
7	Forma juridica:		
	a) societate comerciala cu capital integral strain;	30	
	b) societate comerciala cu capital mixt;	20	
8	Conditii de exercitare a activitatii:		
	a) daca perioada de la infiintarea persoanei impozabile pana la soiclitarea rambursarii este mai mica de 2 ani, inclusiv	35	
	b) daca in ultimii doi ani si-a schimbat sediul social	25	
9	Daca in ultimele 12 luni nu a depus la organul fiscal:		
	a) un decont privind taxa pe valoarea adaugata	20	
	b) mai multe deconturi privind taxa pe valoarea adaugata	40	
10	Daca a fost sanctionat cu ocazia controalelor fiscale efectuate in ultimii doi ani pentru evaziune fiscala cu:		
	a) amenda contraventionala si diferente suplimentare	30	
	b) intocmirea de dosar penal	70	
11	Perioada scursa de la ultimul control de fond:		
	a) maxim 12 luni	0	
	b) intre 12 luni si 24 de luni, inclusiv	10	
	c) peste 24 de luni	20	
	d) nu a avut control de fond de la infiintare	30	
12	Daca a avut activitatea suspendata in ultimul an	30	
13	Daca a inregistrat pierderi:		
	a) in ultimul an	10	
	b) in ultimii doi ani consecutiv	25	
	c) in ultimii trei ani consecutiv	40	
	TOTAL PUNCTAJ ACORDAT	x	

Conducatorul unitatii,

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI – CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2-4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
 cont nr. 2511.1-12.1/ROL Banca Comercială Română – S.A. – Sucursala „Unirea” București
 și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.
 Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
 E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro